

Persvrijheid anno 2015:
een eeuwig work in progress

Hof van Beroep stelt waarheidsvereisten aan commentaren
Scannen van politienetwerk blijft verboden
Hoe neem ik auteursrechten in mijn belastingaangifte op?
Crimiberichtgeving volgt medialogica, niet de statistieken
En Kris Van Haver (*De Tijd*): 'Eigen berichtgeving over Europa blijft essentieel'

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

De Journalist 189 - 8 mei 2015 - verschijnt maandelijks - v.u. Pol Deltour, Huis van de Journalist, Zennestraat 21, 1000 Brussel

(foto RSF)

UIT DE VVJ

Persvrijheid	3
--------------	---

ACTUEEL

Commentaren zijn juridisch niet vogelvrij	4
Voor professionele fotojournalistiek zal altijd plaats blijven	4
Scannen van Astrid bestraft	5
Fons Bastiaenssens is woordvoerder van het jaar	5
Gezinsdag VVJ Antwerpen in de Efteling groot succes	5
Hoe auteursrechten opnemen in de belastingaangifte?	6-7
Openbaarheid of beslotenheid van bestuur?	7
Steunpunt Media screent criminaliteitsnieuws in Vlaamse media	8-9
Actua-TV verslaat de Wetstraat intussen 10 jaar	10

MENS ACHTER HET NIEUWS

De Nederlands-Indonesische roots van Ann-Marie Cordia	11
---	----

IN GESPREK

Kris Van Haver, waarnemend VVJ-voorzitter	12-13
---	-------

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK

Klacht van Rudi Kussener tegen Het Laatste Nieuws	14
Klacht van Chris De Bruyn tegen Morsum-Magnificat.be	15

FORUM

Frank Van Laeken schrijft zijn zoektocht naar werk van zich af	16-17-18
--	----------

IN MEMORIAM

Marcel Van Nieuwenborgh	18
-------------------------	----

ONDER EMBARGO

	19
--	----

Ook aan de belastingaangifte toe? VVJ geeft advies op maat

Bij het invullen van de belastingaangifte worden journalisten telkens weer met enkele specifieke vragen geconfronteerd. Zoals: houden we ons aan de wettelijk bepaalde forfaitaire beroepskosten, of geven we werkelijke beroepskosten op? En welke dan? Of: hoe zit dat nu met auteursrechtenvergoedingen, die ofwel door de opdrachtgever of door de JAM zijn betaald?

Wie daarover vragen heeft, kan terecht bij Ivan Declercq, VVJ-adviseur. Hij is bereikbaar op het rechtstreeks nummer 02 777 08 43, tussen 11 en 13 uur en tussen 14 en 17 uur op volgende dagen:

Mei: 11, 18, 20, 22, 27, 29. Op woensdag 13 mei kun je terecht van 15 tot 19 uur.

Juni: 1, 3, 10, 12, 15, 19, 22, 24, 26, 29. Op woensdag 17 juni kun je terecht van 15 tot 19 uur.

Juli: 1, 3.

Zie ook pagina 6.

(foto Didier Lebrun / PhotoNews)

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Monica MORITZ
Marleen SLUYDTS
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Huis van de Journalist
Zennestraat 21
1000 Brussel
Tel. 02/777.08.40
Fax 02/777.08.49
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Cathy Pletinckx
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Claes-Roels
Albert Van Cotthemstraat 54
1600 Sint-Pieters-Leeuw
Tel. +32 (0)2 378 09 39
Fax +32 (0)2 378 25 59
www.claes-roels.be

 Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

Uit de VVJ

Persvrijheid: *work in progress*

Op 3 mei, internationale dag van de persvrijheid, geven we traditioneel wat extra aandacht aan de rechten en vrijheden, maar ook de beperkingen en ongemakken die we als journalist in ons werk ervaren. Dat daarbij de meeste aandacht naar het buitenland gaat, is niet meer dan normaal. Wereldwijd vielen dit jaar al 44 dodelijke aanslagen op journalisten te betreuren. Bij *Charlie Hebdo* waren ze met tien, en ook in Libië, Jemen, de Filippijnen en Colombia stierven collega's met pen, laptop of camera in de hand. Dat is dan nog zonder de honderden journalisten gerekend die worden gevangengehouden of vervolgd. En de vele nieuwsmedia die worden gecensureerd, of ronduit verboden.

In die context valt er bij ons minder te klagen. De mensenrechtenobservator Freedom House plaatste België zopas op plaats drie in de mondiale rangschikking qua persvrijheid – na Zweden en Noorwegen en ex aequo met Nederland en Finland. In de ranglijst van Reporters zonder Grenzen stegen we dit jaar weer van plaats 23 naar 15. Van een andere orde, maar toch: dat een journalist met een doorwrocht werkstuk de Gouden Uil wint, toont wat journalistiek bij ons te bieden heeft. Proficiat, Mark Schaevers!

Toch is het *wishfull thinking* dat alles daarom koek en ei zou zijn bij ons. Wel degelijk kan alles beter. Zo krijgen ook hier journalisten op het terrein van de politie niet steeds alle faciliteiten om hun werk te doen, en dit ondanks de officiële perskaart die ze hebben. Of wat te denken van de collega's die recentelijk in Antwerpen met GAS-boetes zijn bedacht, gewoon omdat ze verslag uitbrachten van een manifestatie? Andere collega's krijgen van politici het deksel op de neus, omdat die zich onvoldoende loyaal benaderd voelen. De wettelijk gewaarborgde openbaarheid van bestuur moet die politieke selectiviteit deels tegengaan, maar ook dat regime werkt niet altijd zoals het hoort. Van het gerechtelijk apparaat valt overigens evenmin altijd de empathie te verwachten die de persvrijheid verdient. En meer in het algemeen valt bij woordvoerders en communicatieprofessionals echt wel de toenemende tendens te betreuren van het spinnen en manipuleren – tot de desinformatie erop volgt.

Een andere bedreiging voor de persvrijheid is sluipender, maar niet minder erg. Ze zit bij de groeiende onmogelijkheid, voor al te veel journalisten, om uit budgettaire onmacht nog het werk te doen dat ze willen doen. Dat is niet eens een verwijt aan de mediabazen. De modale Vlaamse mediaondernemer heeft echt wel het beste voor met zijn bedrijf; platte rentenierskapitalisten zitten er niet tussen. Toch moeten ook zij zich er permanent voor hoeden om vanuit hun bedrijfseconomische logica redacties en journalisten al te zwaar onder druk te zetten. Ze doen dat wanneer ze met te sterke commerciële impulsen journalisten gaan beletten om hun ethische verantwoordelijkheid op te nemen. Wanneer ze reclame, sponsoring of product placement willen introduceren in nieuwscontent. Wanneer ze journalisten een al te hoge werk- of prestatiedruk gaan opleggen, waardoor die fouten gaan maken of te snel opbranden. Of wanneer ze journalisten te weinig betalen voor hun werk...

Op 3 mei was de Franse economiewetenschapster Julia Cagé te gast in Brussel, en zij formuleerde het idee om van media vzw's te maken. Met een gewaarborgde inspraak van uitgevers en investeerders, maar ook van lezers en journalisten. Dat is zeker het bestuderen waard. Overheden zouden dan perssteun en journalistieke werkfaciliteiten exclusief op die entiteiten kunnen toespitsen. Maar zo'n statuut daarom gaan verplichten, is wellicht een stap te ver. Want bots je dan niet op... de persvrijheid?

Eén ding is zeker: persvrijheid is nooit definitief verworven. Het is en blijft een *work in progress*.

Pol Deltour
Nationaal secretaris VVJ

Commentator Yves Desmet op de vingers getikt, maar vrijuit

HOF VAN BEROEP STELT WAARHEIDSVEREISTEN AAN OPINIES

Pol Deltour

In zoverre een opiniestuk wordt gebaseerd op als vaststaand voorgestelde feiten, kan dat wel degelijk ook op waarheidsgetrouwheid worden beoordeeld. Dat zegt het Antwerpse hof van beroep in een principiële arrest.

Begin 2012 bekritiseerde Yves Desmet in *De Morgen* de wijze waarop toenmalig procureur-generaal Yves Liégeois omging met diamantfraudeurs in Antwerpen. Door aan te sturen op minnelijke schikkingen, getuigde de magistraat van een al te makke aanpak en klassenjustitie, schreef Desmet in een commentaar. Kort daarna bevestigde hij die zienswijze nog eens op de regionale televisiezender ATV. Tegelijk nam hij de verdediging op zich van parketmagistraat Peter Van Calster. Die stuurde aan op vervolging van diamantfraudeurs voor de rechtbank, maar werd door procureur-generaal Liégeois het werken onmogelijk gemaakt, aldus Desmet.

Niet Liégeois zelf, maar diens echtgenote, Ingrid Schoeters, diende een schadeclaim in tegen de journalist. Zij voerde aan samen met haar kinderen het voorwerp te zijn geworden van 'openbare verachting' sinds de aantijgingen. Schoeters vorderde 19.000 euro voor morele schade.

De rechtbank van eerste aanleg van Mechelen volgde Liégeois' echtgenote in haar kritiek. Ten onrechte had de journalist de indruk van partijdigheid en zelfs corruptie bij Liégeois gewekt, aldus het vonnis. De schadevergoeding werd weliswaar beperkt tot één symbolische euro.

Om principiële redenen tekende Yves Desmet hoger beroep aan. Ook de VVJ had zware bedenkingen bij het vonnis. In een opmerkelijk arrest blaast het Antwerpse hof van beroep nu warm en koud.

Het hof erkent om te beginnen dat een journalist zijn persoonlijke mening kan uitdrukken. "Meningen zijn verregaand beschermd, ook deze die niet neutraal of onwelgevallig zijn." Dat geldt nog meer wanneer het over een maatschappelijk belangrijk thema zoals fiscale fraude gaat, aldus het hof van beroep. Bovendien vervult een procureur-generaal een open-

baar ambt, en is het "normaal dat de kritische blikken van de pers meer op hem dan op een gewone burger zijn gericht". Volgens het hof van beroep kunnen kritische opinies, in tegenstelling tot loutere berichtgeving, niet aan een waarheidsproef worden onderworpen. De persvrijheid verzet zich daar tegen. Toch, zo vervolgen de rechters, "kan het criterium van de waarheidsgetrouwheid ook van invloed zijn op een waardeoordeel in de mate dat dit oordeel steunt op als vaststaand voorgestelde feiten."

Concreet vindt het hof van beroep, op aangeven van eiseres Schoeters, drie beweringen in het opiniestuk van Desmet die onjuist zijn, of minstens onvoldoende zijn onderzocht. Zo was te lezen dat Liégeois op zeker moment een huiszoeking liet uitvoeren bij substituut Van Calster, terwijl dat duidelijk een (onafhankelijke) onderzoeksrechter was.

Het hof van beroep besluit dat Desmet "niet handelde als een normaal zorgvuldig journalist, door in de krant en op tv feiten aan te halen die dienden om zijn meningen te ondersteunen, maar die onjuist waren of, binnen de grenzen van het redelijke en het mogelijke, onvoldoende onderzocht, en die bovendien voorzienbaar kwetsend waren voor de geviseerde procureur-generaal". Dat wordt als een fout in de zin van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek gezien.

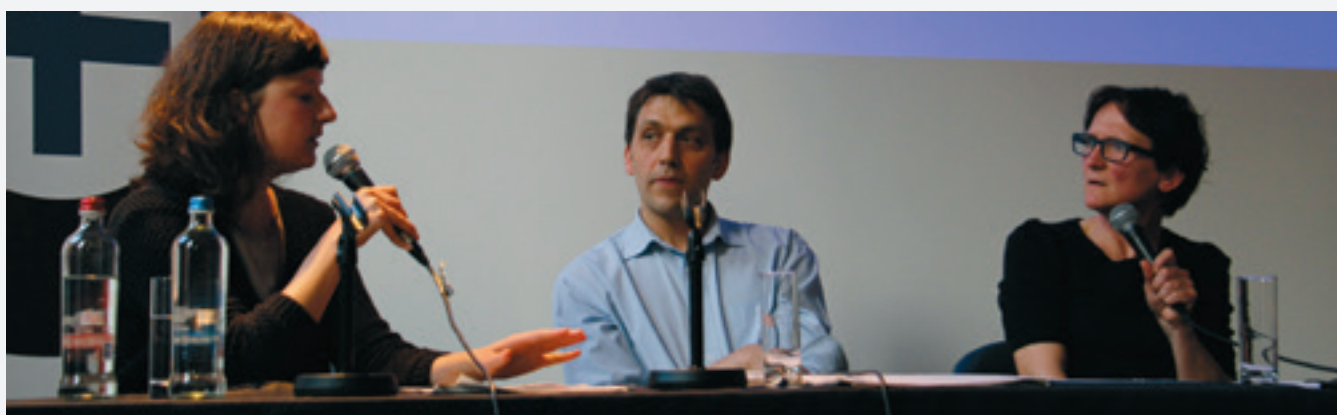
En toch veroordeelt het hof van beroep Desmet daarom nog niet. De schadeclaim werd immers ingediend door de echtgenote van Liégeois, niet door hemzelf. En zij lijdt persoonlijk onvoldoende nadeel om de journalist voor zijn fout een sanctie op te leggen, aldus het arrest. "De toekenning van een schadevergoeding aan haar zou een disproportionele beperking van de persvrijheid impliceren." Overigens moet eiseres Schoeters zelf alle gerechtskosten betalen.

Registreren is nog niet fotograferen

Burgerjournalisten nemen wel degelijk werk van professionele persfotografen over. Maar de kwaliteit van hun beelden is zo ondermaats dat er voor beroepsjournalisten altijd werk zal overblijven. Dat was de baseline van een debat over de toekomst van de persfotografie, dat cultuurhuis deBuren eind april organiseerde in Gent. Fotojournalisten Lieven Van Assche (*ImageDesk*) en Geertje De Waegeneer (*freelance De Standaard*) getuigden dat 20 à 40 procent van een krant vandaag wordt gevuld met gratis foto's van burgers. En dan zijn er ook nog collega-redacteuren die af en toe beelden maken. "Maar wat zij doen is registreren, niet fotograferen", aldus Lieven Van Assche, die tevens voorzitter is van de VVB (Vereniging van Beeldjournalisten). "Ook in

een digitale nieuwsomgeving zal er voor professionals altijd plaats zijn. Mensen zullen nu eenmaal altijd beelden willen. Schilders bestaan ook nog altijd."

Essentieel voor kwaliteit is dan wel dat die professionele persfotografen behoorlijk worden vergoed. Lieven Van Assche: "En dat is niet het geval wanneer een mediahuis onze beelden nu voor zes verschillende titels kan gaan gebruiken, voor eeuwig en altijd dan nog, zonder dat daar iets van extra vergoeding tegenover staat." Moderator Trui Demaré zei het zo: "Er blijft een toekomst voor de fotojournalistiek, maar het blijft keihard werken." (PD)

(Foto Mathieu Buyse /deBuren)

Scannen van politiecommunicatie blijft verboden

Vier journalisten zijn, samen met nog vier anderen, veroordeeld voor het scannen van het Astrid-communicatienetwerk van de politie- en hulpdiensten. De meeste beklagden gaven het afluisteren toe, nadat bij hen thuis apparatuur ervoor was aangetroffen. Die hadden ze bij een radio-amateur aangeschaft.

De Brusselse correctionele rechtbank veroordeelde elke journalist tot een geldboete van 2.200 euro. Daar komen ook nog eens ruim zoveel gerechtskosten bij.

Een paar journalisten hadden aangevoerd dat het scannen gebeurde in het kader van journalistiek onderzoek naar de feilbaarheid van Astrid. De rechter verwierp dat verweer. Volgens hem waren de reporters er wel degelijk op uit de verkregen informatie te gebruiken, en zo "een concurrentieel voordeel te verwerven".

De journalisten kloegen, samen met de VVJ, ook over de verregaande inbreuk op hun bronnengeheim tijdens het vooronderzoek. Bij huiszoekingen werden niet alleen scanners maar ook pc's en laptops in beslag genomen. Bovendien werd de telefonische communicatie van de journalisten nagetrokken. Maar de rechter verwierp ook dat argument, zeggende dat de aard van het dossier deze onderzoeksdaaden wel degelijk verantwoordde.

De NV Astrid, beheerder van het netwerk, had van de beklagden ook nog een schadevergoeding geëist, maar daar ging de rechtbank niet op in. "De mogelijkheden om het netwerk te omzeilen waren relatief laagdrempelig, en legden de vinger op zwakheden in het systeem", aldus het vonnis. Niemand tekende hoger beroep aan. **(PD)**

Kortom en VVJ verkiezen woordvoerders van het jaar

Fons Bastiaenssens, woordvoerder van de lokale politie Antwerpen, is door Kortom en de VVJ bekroond tot woordvoerder van het jaar. Hajo Beeckman van het Vlaams Verkeerscentrum werd gelauwerd als 'beste stem', Koen Colpaert van het kabinet van minister Kris Peeters als beste persstekschrijver, en Thomas Baeken van Infrabel voor de grootste bereikbaarheid.

Zowat 170 journalisten en nog eens zoveel leden van Kortom, de vereniging van communicatieprofessionals uit de overheidssector, nomineerden in totaal 130 woordvoerders voor de vier prijscategorieën. Een achtkoppige vakjury van Kortom- en VVJ-afgevaardigden koos hieruit de vier laureaten.

Fons Bastiaenssens, die op de rand van zijn pensioen staat

Fons Bastiaenssens

als politiecommissaris, kon op heel wat journalistenstemmen rekenen. Antwerpse verslaggevers beschouwen hem dan ook als een uitstekend bereikbare, onderlegde en betrouwbare woordvoerder.

Bij de uitreiking van de prijzen, dit jaar bij Mediaaan, gaf waarnemend VVJ-voorzitter Kris Van Haver te kennen dat er misschien nog plaats is voor een bijkomende prijscategorie: die van kennis en betrouwbaarheid. "Want waar journalisten nog altijd het allermeeste belang aan hechten, is dat een woordvoerder inhoudelijk perfect op de hoogte is en - hoewel loyaal tegenover zijn eigen werkgever - nooit misleidend." **(PD)**

Meer op www.kortom.be.

Gezinsdag VVJ Antwerpen lokt bijna 400 enthousiastelingen naar de Efteling

Met 384 precies waren ze, de journalisten en hun gezinsleden die op 1 mei naar de Efteling afzakten voor de gezinsdag van VVJ Antwerpen. Deze keer waren trouwens VVJ-leden van buiten Antwerpen mee uitgenodigd, en ook bij hen viel het initiatief duidelijk in de smaak.

De eerste journalisten meldden zich met kroost al om 9u15 aan de ingang, lang voor de deuren open gingen. De kinderen kregen bij het afhalen van de toegangskaartjes door enkele duistere mannen een wachtwoord in het oor gefluisterd: 'Gekke Geit'. Dat bleek nodig om binnen te kunnen in het Fata Morgana, dat speciaal voor de VVJ was gereserveerd. De Efteling verraste er iedereen met een uitgebreid buffet van croissants, cakes en chocolademelk. Twee 'sleuteliers' kropen intussen op het podium om de kinderen op te warmen voor de gezinsdag.

Zowel qua opkomst als tevredenheid was deze 2de VVJ-gezinsdag een succes. Opmerkelijk: de meeste journalisten zag je voor de verandering niet bellen, mailen, of sms'en. Iedereen genoot merkbaar van het dagje uit.

Op de foto ziet u Saskia Laurent, nieuwsmanager bij Belga, met familie. Meer op de Facebookpagina van VVJ Antwerpen.

Wouter Bruyns

Auteursrechten in de belastingaangifte

Ivan Declercq
VVJ-adviseur

Binnenkort valt ze opnieuw in de bus, de belastingaangifte. Traditiegetrouw weer wat ingewikkelder dan het jaar ervóór. Hier bekijken we hoe u het best uw inkomsten uit auteursrechten aangeeft.

Vooraf: inkomsten uit auteursrecht zijn *roerende* inkomsten, geen beroepsinkomsten. Ze worden apart belast, tegen 15%, na aftrekking van vrij hoge forfaitaire kosten. Dat zijn dus kosten die u niet hoeft te bewijzen, ze worden automatisch van die roerende inkomsten afgetrokken. Maar als u denkt méér kosten te kunnen bewijzen dan die forfaitaire kosten, dan mag u ervoor kiezen die bewijsbare kosten in te brengen in plaats van de forfaitaire kosten.

Werknemers vullen hun *gewone bezoldigingen* (wedden, lonen, werkloosheidsuitkeringen, ...) in deel 1 van de aangifte in, bij vak IV. *Zelfstandigen* vullen hun *beroepsinkomsten* in bij vak XIX (baten van vrije beroepen) in deel 2 van de belastingaangifte.

Maar zoals gezegd: *auteursrechten* zijn geen beroepsinkomsten en moeten dus elders worden ingevuld, ongeacht of u werknemer dan wel zelfstandige bent met inkomsten uit auteursrechten.

Die inkomsten moet u aanbrengen in **Vak VII**, '*Inkomsten van kapitalen en roerende goederen*', in deel 1 van de belastingaangifte. Daar vindt u onder de letter D: '*Inkomsten uit de cessie of concessie van auteursrechten, naburige rechten en wettelijke en verplichte licenties*'. Bij het cijfer **1117-47** (of **2117-17** voor de partner) vult u het *bruto totaal* in van wat u aan auteursrechten hebt ontvangen. Dat betekent dus: samentellen van wat u *bruto* aan auteursrechten hebt verkregen bij diverse opdrachtgevers en van auteursrechtenmaatschappijen zoals JAM of SOFAM.

Bij de code **1118-46** (of **2118-16**) vult u de *kosten* in. Hier kunt u kiezen tussen de forfaitaire kosten of de werkelijke (en te bewijzen) kosten.

Kiest u voor het forfaitaire kosten-systeem, dan moet u gaan tellen. Want hoeveel forfaitaire kosten mogen worden afgetrokken, hangt af van uw totaal aan bruto auteursrechten. En dat verloopt in schijven.

Voor het inkomstenjaar 2014 (aanslagjaar 2015) ziet dat er als volgt uit:

Auteursrechten	Forfaitaire kosten	Belastbaar	Roerende voorheffing
€ 0 – € 15.220	50%	7.610	15% (= € 1.141,50)
€ 15.220 – € 30.440	25 %	11.415	15 % (= € 1.712,25)
€ 30.440 – € 57.080	0 %	26.640	15% (= € 3.996)
> € 57.080			Geén roerende voorheffing, maar progressieve inkomstenbelasting (tussen 25 en 50%)

Een voorbeeld. Stel dat u 40.000 euro aan auteursrechten hebt ontvangen. Dan bedragen uw forfaitaire kosten 11.415 euro. Dat is de som van 50% van de eerste schijf van 15.220 euro (= 7.610 euro), plus 25% van de schijf tussen 15.220 en 30.440 euro (= 3.805 euro). Op het gedeelte tussen 30.440 en uw 40.000 euro kunt u geen forfaitaire kosten inbrengen en geldt de 15% belasting voor het geheel van die schijf.

Dat bedrag van uw forfaitaire kosten vult u dus in bij de code 1118-46 (of 2118-16).

Misschien is het ook interessant om uit te rekenen hoeveel belasting (of roerende voorheffing) u dan verschuldigd bent op dat bruto roerend inkomen van 40.000 euro uit auteursrechten. Dat zal 4.287,75 euro zijn. Dat bedrag is samengesteld uit 1.141,50 euro op de eerste schijf, 1.712,25 euro op de tweede schijf en uiteindelijk nog 1.434 euro op het gedeelte tussen 30.440 en uw 40.000 euro.

Kiest u voor werkelijke (en te bewijzen) kosten, dan vult u uiteraard dat bedrag in bij de code 1118-46 (of 2118-16).

Bij de code **1119-45** (of **2119-15**) vult u het *totaal* in van de *roerende voorheffing* die door uw opdrachtgever(s) al is ingehouden.

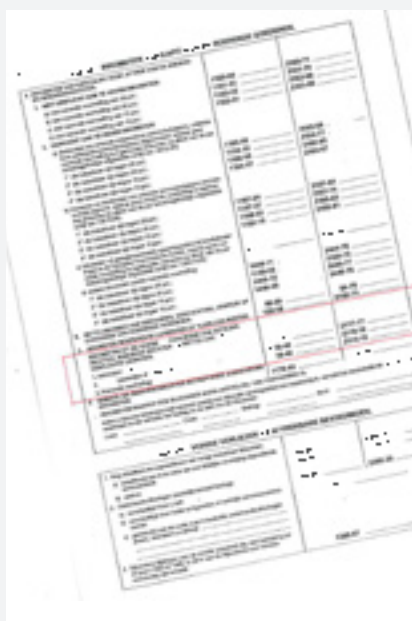
Sommige opdrachtgevers sturen u een overzicht (een zogenaamd formulier 281.45), waarin u ziet wat u bruto heeft ontvangen en wat de opdrachtgever daarop heeft ingehouden als roerende voorheffing. Dat maakt het een stuk makkelijker bij het invullen van uw aangifte.

Gedeeltelijk in auteursrechten

Voor wie volledig in auteursrechten is betaald geweest (en dus niet in beroepsinkomsten) is het dus eenvoudig. Maar hoe moet het als u gedeeltelijk – laten we als voorbeeld 70 % nemen – in beroepsinkomsten ('baten' in het fiscale jargon) bent betaald geweest en gedeeltelijk – 30 % dan in ons voorbeeld – in auteursrechten?

In dit geval kunt u die 30% auteursrechten inbrengen zoals hoger uiteengezet. En u berekent opnieuw de forfaitaire kosten uit die gelden voor die auteursrechten.

Maar voor uw 70% beroepsinkomen brengt u wellicht ook beroepskosten in. En de kans is groot dat u daar kiest voor uw werkelijke (en te bewijzen) kosten. Dat kan, zonder problemen. Maar u moet wel beseffen dat u hier niet de volle 100% van uw

bewijsbare kosten kunt inbrengen, want voor 30 % van uw inkomsten (het gedeelte auteursrechten) hebt u al forfaitaire kosten die worden afgetrokken. Billijk lijkt ons dat u dan ook 70% van uw bewijsbare kosten toewijst aan uw beroepsinkomsten.

Kiest u voor zowel uw inkomsten uit auteursrechten als uit beroepsprestaties ('baten') voor de werkelijke kosten, dan kunt u die werkelijke kosten ook voor 30 % toewijzen aan de inkomsten uit auteursrechten (te plaatsen bij de code **1118-46**) en voor 70% aan de inkomsten uit beroepsprestaties (die u invult in deel 2, vak XIX, bij de code **1657-89**).

De hier genoemde percentages (70-30) zijn uiteraard maar een voorbeeld. Wat telt, is wat u daaromtrent contractueel overeen bent gekomen met uw opdrachtgever(s).

DE BESLOTENHEID VAN BESTUUR

Lieven Van Imschoot
freelance journalist

De wetgeving op de openbaarheid van bestuur streeft een edel doel na. Toch bepalen overheden, als het er echt op aankomt, nog altijd liever zelf wat ze openbaar maken en wat niet. Ziehier mijn persoonlijk relaas als lokaal verslaggever.

In 2004 keurde het Vlaams Parlement een decreet goed dat de overheden transparanter moest doen werken. Burgers – ook journalisten – kunnen sindsdien op eenvoudig verzoek bestuursdocumenten aanvragen. Zo hangt de burger niet langer af van officiële communicatie, was de redenering, maar kan hij op eigen kracht nagaan waar de diverse overheden zoal mee bezig zijn. Het moest en zou de kloof tussen burger en politiek mee helpen dichten.

In werkelijkheid staan zeker lokale overheden duidelijk niet te springen om zomaar wat met het publiek te delen. Zo vroeg ik, freelance journalist zijnde, op zeker ogenblik informatie op bij het college van burgemeester en schepenen van één van de gemeenten die ik volg. Met name het verslag van een bepaalde collegezitting interesseerde me. Maar dat was zonder het verzet van het gemeentebestuur gerekend. Een zwaar verzet.

De gemeentesecretaris weigerde mijn aanvraag. "Vergaderingen van het college zijn nu eenmaal niet openbaar", was haar argument. Dat betwist ook niemand, maar daarom hoeft het verslag van die bijeenkomsten nog niet geheim te blijven, antwoordde ik.

"In de notulen komen ook personeelsdossiers en gegevens van persoonlijke aard voor", was het volgende argument van de secretaris. En dat klopt: het openbaarheidsdecreet beschermt – terecht – de privacy van burgers. Maar dat geldt ook voor de eigen ethische code van journalisten, was mijn repliek. Ook wij hanteren de regel dat we niet zomaar eender welke persoonsgebonden gegevens in de krant gooien.

De secretaris besefte wel dat er in het verslag voldoende zaken stonden die voor openbaarmaking in aanmerking kwamen, maar bleef niettemin mijn aanvraag weigeren. "Het zou voor onze administratie een enorme opgave zijn om de verslagen na te kijken op wat wel en niet kan worden vrijgegeven", heette het nu. "En dat werk weegt niet op tegen het principe van de openbaarheid."

Geruggensteund door de VVJ, besloot ik niet op te geven. Ik diende nog geen bezwaarschrift in bij de officiële beroepscommissie; als beginnend journalist riskeer je zo wellicht alle bruggen met de betrokken gemeente op te blazen. Maar ik koos voor een omweg. Aan de gemeentesecretaris vroeg ik nu de *agenda* van het schepencollege. Zo kon ik de agenda-punten selecteren waarover ik het collegeverslag wilde inkijken, en hoefde de administratie dus niet langer het volledige

verslag te screenen op persoonsgegevens en dies meer.

Deze keer beriep de secretaris zich op het Gemeentedecreet, dat nergens zou bepalen dat er een agenda moet zijn voor de zittingen van het schepencollege. "Het document dat het college ter voorbereiding van de bijeenkomsten krijgt, is slechts een voorlopig overzicht van de dossiers die de administratie heeft opgemaakt", werd gezegd. En de secretaris weigerde mijn aanvraag opnieuw.

Nu was mijn geduld wel op. Ik tekende, na raadpleging van de VVJ, bezwaar aan bij de beroepsinstantie. "De agenda van een schepencollege valt – of het nu slechts een indicatief document is of niet – wel degelijk onder de openbaarheid van bestuur", pleitte ik. De beroepsinstantie volgde mijn redenering, maar verwierp het bezwaarschrift toch. Ik had immers nagelaten een precieze datum te vermelden van het document dat ik vroeg.

Hierdoor gesterkt, vroeg ik opnieuw het *verslag* op van een collegezitting. De gemeentesecretaris weigerde eens te meer, met dezelfde redenen als voorheen. En opnieuw ging ik in beroep. Deze keer gaf de beroepsinstantie me helemaal gelijk. De gemeente moest me het verslag be-

zorgen, zij het na weglating van de persoonsgegevens van natuurlijke personen.

En nog was mijn tocht niet achter de rug. De secretaris bezorgde me dan wel het gevraagde verslag, maar niet zonder bijzonder veel gegevens daarin te hebben geschrapt. Wat mij betrof, veel meer gegevens dan de beroepsinstantie had bedoeld. Toen ik dat opmerkte en meldde aan de beroepsinstantie, maande die de gemeente aan om het correct gefilterde verslag te bezorgen. Zo kreeg ik, ruim een jaar na mijn eerste aanvraag, een verslag van het schepencollege dat voldoet aan de vereisten van het decreet op de openbaarheid van bestuur.

Blijkbaar voelen lokale en andere overheden zich nog altijd bedreigd door de openbaarheid van bestuur, zeker wanneer een journalist er aanspraak op maakt. Maar dat hoeft niet. Een overheid die open communiceert, staat veel dichterbij haar burgers. Journalisten van hun kant zijn uit op volledige en correcte informatie. Niet meer, niet minder. Een loyale toepassing van de openbaarheid verhindert bovendien dat journalisten zich enkel maar door de waan van de dag laten leiden. Of dat ze salonjournalisten worden. En daar heeft iedereen baat bij.

(foto Corbis /PhotoNews)

Steunpunt Media screent misdaadberichterijving in 2003-2014

MINDER AANDACHT VOOR CRIMINALITEIT

Julie De Smedt
Stefaan Walgrave

In de periode 2003-2014 ging gemiddeld 13% van het totale nieuwsaanbod in Vlaanderen over criminaliteit. Sinds 2010 brengen de Vlaamse nieuwszenders en kranten echter minder criminaliteitsnieuws: gemiddeld 17% à 18% van hun berichterijving. De *Tijd*, *Metro* en *De Standaard* brengen veel minder nieuws over misdaad. VRT ligt samen met *De Morgen* en *Gazet Van Antwerpen* in het midden van het bed: deze media scoren bijna doorheen de hele periode gemiddeld. Ondanks de relatief kleine Vlaamse mediamaarkt zijn er dus wel degelijk grote verschillen tussen de media, alvast wat het aandeel misdaad in de berichterijving betreft.

Het Steunpunt nam in totaal 378.003 nieuwsberichten over criminaliteit op televisie en in de kranten in de periode 2003-2014 onder de loep. Van de onderzochte media brengen VTM, *Het Nieuwsblad* en *Het Laatste Nieuws* het meeste criminaliteitsnieuws: gemiddeld 17% à 18% van hun berichterijving. *De Tijd*, *Metro* en *De Standaard* brengen veel minder nieuws over misdaad. VRT ligt samen met *De Morgen* en *Gazet Van Antwerpen* in het midden van het bed: deze media scoren bijna doorheen de hele periode gemiddeld. Ondanks de relatief kleine Vlaamse mediamaarkt zijn er dus wel degelijk grote verschillen tussen de media, alvast wat het aandeel misdaad in de berichterijving betreft.

In de onderzochte periode ging ruim 15% van het totale televisienieuws over criminaliteit. Voor de kranten was dat ruim 12% van het nieuwsaanbod. Op die manier wordt de gemiddelde Vlaamse nieuwsgebruiker dagelijks geconfronteerd met gemiddeld 13% nieuws dat te maken heeft met criminaliteit.

Dat is een fors percentage, ook al zien we een dalende trend in de laatste jaren. Toch past enige voorzichtigheid bij die tendens. Berichterijving over criminaliteit is hoe dan ook niet onschuldig. Mensen baseren zich op de media om zich te informeren over wat er in de wereld gebeurt. Uit onderzoek blijkt dat hoe meer de media berichten over criminaliteit, hoe meer het publiek de idee heeft dat er veel misdaad voorkomt in de samenleving.

Bovendien is er een verband tussen de blootstelling aan criminaliteitsnieuws en gevoelens van angst en onveiligheid.

Zijn de fluctuaties in berichterijving over misdaad misschien een gevolg van de fluctuaties in de werkelijke criminaliteitscijfers? We vergeleken de media-aandacht met de officiële criminaliteitsstatistieken zoals door de politie geregistreerd. Daaruit blijkt dat de hoeveelheid criminaliteitsnieuws de werkelijkheid niet sterk volgt. Een piek in de criminaliteitscijfers komt meestal niet overeen met een piek in de berichterijving.

Moorden en moordpogingen krijgen het meeste aandacht (33%) op VRT en VTM. In werkelijkheid vormen de moorden slechts 0,1% van alle criminele feiten. Diefstal komt in werkelijkheid veel vaker voor (55%) dan we zouden vermoeden op basis van de nieuwsberichterijving (3,3%).

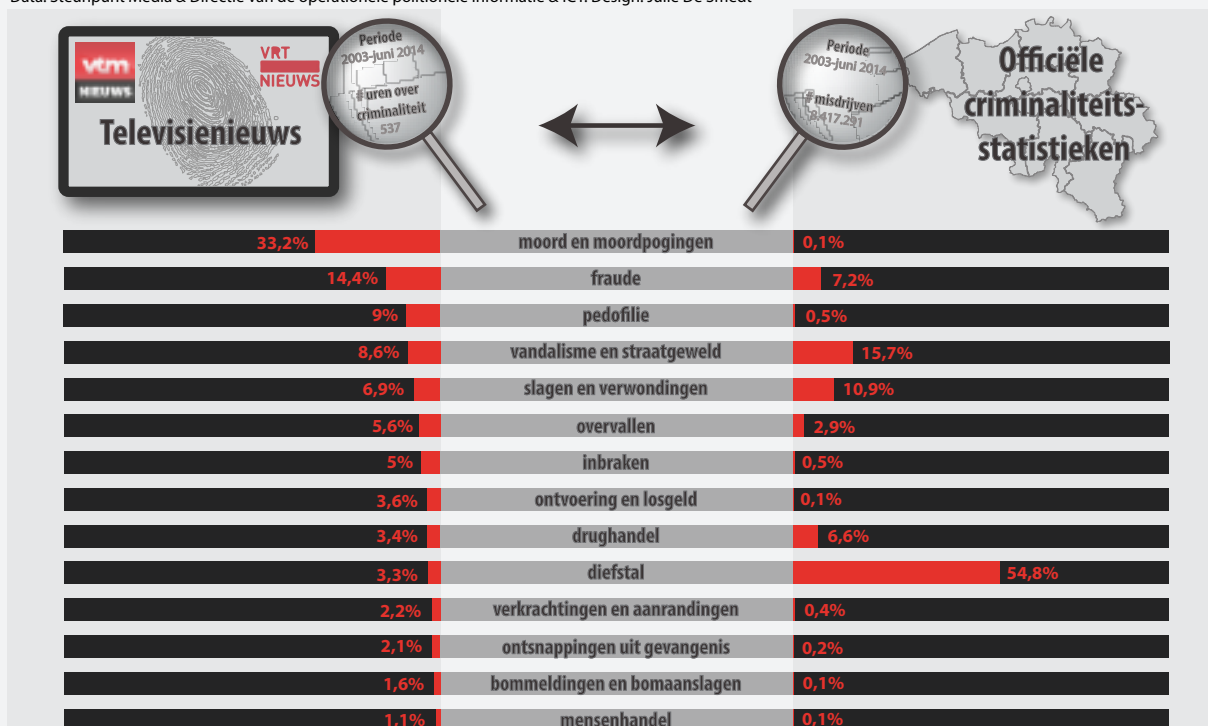
Eerder dan de realiteit, bepalen dus redactionele keuzes grotendeels hoeveel aandacht er naar criminaliteit gaat. De negativiteit, emotionaliteit of de impact van een feit bijvoorbeeld zijn belangrijke nieuwswaarden. Hoe groter de impact, hoe meer kans dat een journalist de gebeurtenis selecteert. Ook al komen diefstallen in werkelijkheid vaker voor dan gezinsmoorden, toch hebben die laatste veel meer nieuwswaarde.

Het volledige onderzoeksrapport staat op www.steunpuntmedia.be.

Criminaliteit: media versus realiteit

Welke types van criminaliteit komen het meeste aan bod in het televisienieuws, in vergelijking met hun werkelijke voorkomen? Theorieën rond nieuwsselectie stellen dat journalisten bij het selecteren van nieuws rekening houden met nieuwswaarden om te bepalen welke feiten aan bod kunnen komen in de berichterijving. De negativiteit, emotionaliteit of de impact van een feit zijn bijvoorbeeld belangrijke nieuwswaarden.

Data: Steunpunt Media & Directie van de operationele politievorming & ICT. Design: Julie De Smedt

Repliek van een bewuste hoofdredacteur

Volume zegt niet alles

Liesbeth Van Impe
hoofdredacteur Het Nieuwsblad

Toegegeven, er is op indrukwekkende wijze geturfd voor dit onderzoek naar het aandeel van crimnieuws in de berichtgeving van kranten en televisie in de laatste twaalf jaar. Maar enkele elementen blijven toch onderbelicht. Zeker als de onderzoekers een antwoord willen geven op de vraag hoe ongerust hun cijfers ons nu moeten maken.

Dit onderzoek vertrekt vanuit een aantal concrete bezorgdheden. De eerste is het vermoeden dat het aandeel van nieuws over criminaliteit in de totale berichtgeving aan een opmars bezig is. De tweede is de schrik dat een dergelijke evolutie een symptoom zou zijn van een dalende kwaliteit en toegenomen sensatiezucht. Een kwantitatieve aanpak beantwoordt de eerste vraag behoorlijk, maar biedt te weinig inzicht om ook de tweede vraag te beantwoorden.

Het kwantitatief onderzoek biedt een interessant overzicht over het 'volume' crimnieuws tussen 2003 en 2014. Het plaatje dat daaruit naar voren komt, verrast niet echt: berichtgeving over criminaliteit heeft zowat in alle media een plaats, maar is omvangrijker bij de populaire kranten en de commerciële televisie. Het aandeel in de totale berichtgeving schommelt wat met de jaren, met een dalende lijn in 2014, maar veel valt daar voorlopig niet uit af te leiden.

Waar komt het gevoel dan vandaan dat er meer aandacht naar misdaad gaat dan vroeger? Is dat dan enkel inbeelding? Aangezien klaagzangen over de teloorgang van de media van alle tijden zijn, valt dat niet uit te sluiten.

Maar misschien is er een reële stijging die buiten beeld blijft in deze dataset. Zo dateert de belangrijkste shift bij de selectieve kranten (*DM* en *DS*, in veel mindere mate *De Tijd*) en de openbare omroep naar meer human interest en minder institutioneel nieuws al van de jaren negentig van de vorige eeuw. Een andere factor die hier buiten beschouwing gelaten is, is de plaats die het nieuws over criminaliteit krijgt: vooraan in de krant of de nieuwsuitzending, of in een gebroken armen en benen-rubriek ergens achteraan.

Waarschijnlijk zouden VRT en *DS* 25 jaar geleden anders zijn omgegaan met een verhaal als de kasteelmoord. Vandaag kijkt bijna niemand nog vreemd op als dat soort verhalen ook daar prominent opduikt. Maar die evolutie zal uit een meting van het volume in de periode 2003-2014 niet zo maar af te leiden zijn.

Blijft de vraag of deze cijfers aanleiding moeten geven tot grote ongerustheid over de kwaliteit van de media. Wetenschappelijk onderzoek toont inderdaad aan dat er een verband kan zijn tussen subjectieve onveiligheidsgevoelens en de blootstelling aan crimnieuws. Dat is een terechte bezorgdheid. Maar ook hier past nuance.

Tonaliteit en context lijken mij hier bijvoorbeeld kwalitatieve factoren die meer zeggen dan enkel cijfergegevens. Vlaanderen heeft geen traditie van tabloids waar het bloed bij wijze van spreken van de pagina's druipet en geen detail goor genoeg kan zijn. Er zijn deontologische regels en codes, maar er is vooral een gedeeld besef dat er niet alleen wettelijke, maar ook menselijke grenzen gerespecteerd moeten worden. Er lopen in Vlaanderen fait divers-journalisten rond met een bijzonder grote journalistieke integriteit. Enkele werken voor mijn krant, en mijn respect voor hen is bijzonder groot.

Daarnaast is er wel het probleem dat de journalistieke focus op 'nieuws' het beeld van de realiteit bijna onvermijdelijk vertekent en angstgevoelens kan aanwakkeren. Dat geldt trouwens niet alleen voor criminaliteit. Velen overschatten het risico om

vermoord te worden, net zoals we het aantal migranten overschatten, of de kansen om de lotto te winnen. We stappen fluitend in de auto en met klamme handjes op het vliegtuig. We zijn gewoon extreem slecht in kansrekening.

Media kunnen daar iets aan verhelpen. Niet zozeer door nieuws te filteren, dan wel door context en duiding te geven, door te kaderen en historisch perspectief te geven.

Thuis

Het is opmerkelijk dat de onderzoekers verwonderd zijn over de discrepantie tussen het werkelijk voorkomen van bepaalde misdrijven en de aandacht ervoor in de pers. Het meest frequente misdrijf is diefstal, maar daar wordt veel minder over geschreven dan over relatief minder voorkomende moorden. De verwondering daarover stoelt op een verkeerd begrip van wat nieuws is. De krant of het tv-journaal is nooit zomaar een spiegel van de werkelijkheid. Anders zou het overgrote deel van de stukken moeten gaan over mensen die min of meer op tijd zijn opgestaan, in hun dagelijkse file hebben gestaan, een normale werkdag hebben beleefd en na het avondeten, *Thuis* en de afwas op het gebruikelijke uur zijn gaan slapen. Als ze al ergens last van hebben, dan is het hoogstens van een lichte verkoudheid.

Zo wordt geen enkele krant of nieuwsuitzending gemaakt. Journalistiek focust altijd op wat uit de band springt. In dat opzicht is de grote aandacht voor moorden zelfs nog enigszins geruststellend. Moorden zijn zo zeldzaam dat ze quasi altijd opgemerkt worden. Zou het echt zoveel beter leven zijn op een plek waar een moord niet eens meer nieuws is?

Grote aandacht voor bepaalde criminele feiten is vaak niet alleen begrijpelijk, maar zelfs nuttig. Zonder aandacht voor de schokkende misdaden van Marc Dutroux geen Witte Mars en geen grondig debat over de werking van politie en justitie. Het grote debat over pedofilie in de Kerk is begonnen na het heel persoonlijke verhaal over het misbruik door Roger Vangheluwe. De financiële crisis heeft de maatschappelijke gevoeligheid voor fraude verscherpt en dat kan dan weer naar meer rechtvaardigheid leiden. Over misdrijven als verkrachting is het zelfs de vraag of we daar niet veel te lang veel te weinig over gesproken hebben.

En ja, soms is het persoonlijke verhaal van slachtoffers de weg naar het grote publiek en dus het breed gedragen maatschappelijk debat. Het is te makkelijk om dat zomaar als sensatiezucht weg te zetten.

Moet 'hoe meer, hoe beter' dan het devies worden? Natuurlijk niet. Er worden fouten gemaakt. Redacties zullen altijd conscientieus afwegingen moeten maken. Hoeveel aandacht er naar criminaliteit gaat en welk effect dat mogelijk op de lezers kan hebben, dat blijft een debat waard. Daarnaast is de vraag hoe we dergelijke berichtgeving aanpakken minstens even belangrijk. Het enige wat dit debat niét nodig heeft, is een te simpele zwart-witstelling. Berichtgeving over criminaliteit hoort echt niet altijd op het beklagdenbankje thuis. Als hoofdredacteur van een populaire krant die hier bewust probeert mee om te gaan, zou ik zelfs zeggen: integendeel.

10 jaar Actua-TV

'Uw ogen en oren in de Wetstraat'

Steven Vanden Bussche

Actua-TV blaast tien kaarsjes uit. De parlementaire nieuwszender wil ook in de toekomst dienen als uw 'ogen en oren' in de Wetstraat. Een jubileumgesprek met hoofdredacteur Ludwig Verduyn.

Actua-TV brengt in hoofdzaak politiek nieuws uit het Vlaams Parlement en de federale Kamer van volksvertegenwoordigers, maar bij uitbreiding ook uit het Europees parlement. De digitale omroep zendt parlementaire zittingen, commissievergaderingen en vragenuurtjes live uit, en brengt daarnaast eigen nieuwsuitzendingen in een lus. Daarmee worden dagelijks zowat 40.000 kijkers bereikt: in Vlaanderen via Telenet, in Brussel via Numéricable en mobiel via Yelo (Telenet).

De Journalist: Hoe kijk je terug op de start?

Ludwig Verduyn (54): "Ik was al een jaar of twee met Telenet aan het praten over digitale nieuwszenders, toen men daar in februari 2005 zei dat ik kon starten. Niet over een jaar of zo, maar al meteen, twee maanden later. Ons eerste interview was met Yves Leterme, die toen minister-president was, en Geert Bourgeois, die toen minister van Media was. We hadden wel de perceptie tegen. We waren klein, want afhankelijk van de groei van de digitale kabel. Velen dachten dat Actua-TV maar een kort leven beschoren was. Het heeft zeven, acht jaar geduurd vooraleer de zender commercieel interesse kon opwekken."

Hoe beoordeel je de politieke verslaggeving in ons land?

"Er zijn nog maar weinig politieke krantenjournalisten die in de Wetstraat komen. Iedereen zit op de redactie en belt rond. In de parlementaire commissies zitten alleen wij, Belga en radiojournalisten nog. Dat komt natuurlijk omdat internet alle klassieke media in snelheid heeft voorbijgestoken. Enkel radio kan daar nog tegenop. Wij dan weer kiezen voor snelheid via onze live uitzendingen, en voor volledigheid."

Welke ervaringen hebben jullie met politici?

"Paul Van Grembergen (gewezen *parlements*lid van de *Volksunie*, *n.v.d.r.*) verklaarde bij zijn afscheid dat de media als een strop rond de nek van politici hangen. En er zijn er

nog die dat zeggen – maar wel alleen als ze ermee stoppen (*lacht*). Ach, ik hoor veel kritiek en opmerkingen."

Komen alle hardwerkende politici wel voldoende aan bod?

"Nee, een Roel Desein van CD&V bijvoorbeeld, die werkt hard op telecomdossiers, maar hij krijgt weinig aandacht. Dat heeft met thema's te maken, maar ook met persoonlijkheid. En, niet te vergeten, met de rangorde van de politici, zoals zij door de partijen zelf naar voren worden geschoven. Ook andere redacties delen politici in in A, B en C, naargelang hun politieke gewicht."

Ludwig Verduyn

(foto Olivier Matthys /Belgamage)

Welke beleidsdomeinen worden onderbelicht?

"Onderwijs bijvoorbeeld, dat is een moeilijk en technisch verhaal. Het maatschappelijk debat daarover beperkt zich tot steekvlampolitiek, terwijl de financiering van het hoger onderwijs toch een fundamenteel thema is. Wat beleidsniveaus betreft, krijgt het Europees Parlement te weinig aandacht. Toch wordt daar tegen-

woordig zowat alle kaderwetgeving goedgekeurd."

Wat brengt de toekomst voor Actua-TV?

"We hebben niet de ambitie om breder te gaan. We gaan wel verder met het verdelen van non-fictieboeken – onze *Actua-Boeken* – samen met Rik Van Cauwelaert. De thema's daarvan sluiten aan bij wat we op televisie brengen, en dat versterkt ons imago. Ook loopt er momenteel een proefproject met een Griekse journaliste, die in het Europees Parlement heeft gewerkt en nu vanuit haar thuisland voor ons verslag uitbrengt over de crisis daar."

Mis je je vorige werk als onderzoeksjournalist en hoofdredacteur bij *De Morgen* niet?

"Wat ik vooral mis, is het schrijven van boeken. Dat geeft toch een bijzonder soort voldoening."

Actua-TV boekt een jaarmzet van om en bij 450.000 euro. De financiering komt voornamelijk van Telenet, en wordt aangevuld met inkomsten uit producties voor derden. De zender krijgt geen subsidies. De sponsoring van enkele magazines en product placement vervullen het financiële plaatje. Ludwig Verduyn: "Nieuws zoals wij dat maken is moeilijk commercieel verkoopbaar. Adverteerders willen hun naam liever niet gekoppeld zien aan politiek nieuws." Actua-TV stelt momenteel zeven medewerkers te werk en doet daarnaast een beroep op freelancers. (SVB)

Ann-Marie CORDIA staat haar MANNETJE in FREELANCE-land

Jan Backx

Er gaat een sfinxachtige rust uit van freelancer Ann-Marie Cordia. Geen gefrunnik met een hightech mobiel-tje tijdens onze babbel aan een Leuvens tavernetafeltje. Geen gezanik ook over haar al te drukke agenda. Op de jongste algemene ledenvergadering van de VVJ is Ann-Marie verkozen tot bestuurslid. De freelancers in onze persgelederen kunnen op haar kalme inbreng rekenen.

Ann-Marie Cordia (38) blijkt Nederlandse roots te hebben, vermengd met een druppeltje Indonesisch. "Mijn vader is volbloed Rotterdammer", vertelt ze. "En mijn ma is deels Indonesisch. Zij kwam als meisje van acht met het gezin naar Nederland. Op haar veertiende ging ze werken in de administratie van een bedrijf in de Rotterdamse haven. De man voor wie ze uiteindelijk koos, was een technische bolleboos. Mijn pa heeft de helft van de wereld gezien als specialist in *pipelines*, vervaardigd uit hoogwaardige kunststoffen."

Nadat het jonge stel zich in het Leuvense had gesetteld, werden Ann-Marie en haar zus geboren. Misschien is ze wel een vrucht van het flowerpower tijdperk, schiet me plots te binnen. Maar Ann-Marie fluit me meteen terug: "Hola Jan, mijn ouders waren géén hippies op sandalen! Toen ik acht was, trok ons gezin voor vier jaar naar Californië, alweer voor de job van papa. We woonden er in een welgestelde buurt, helemaal zoals je dat kunt zien in de Amerikaanse tv-soaps.

Sommige klasgenootjes hadden een zwembad of tennisveld achter hun villa. We hadden het absoluut niet slecht, maar geconfronteerd met onze omgeving vroeg ik me als klein meisje toch soms af of wij misschien 'arm' waren."

Ze was twaalf toen het gezin terugkeerde naar België. Ann-Marie kwam in het Heilig Hart Instituut van Heverlee terecht. "Een cultuurschok was dat. Maar ik was goed in taal, en aan de Leuvense unief proefde ik even van pol & soc. Alleen, van die statistieken snapte ik niks. Zo trok ik naar de Mechelse Hogeschool om communicatiebeheer te studeren. Het werd de richting pers en voorlichting."

Ze trok nog naar de Tilburgse Academie voor Journalistiek. En ze mocht leuke stages doen, bij het VRT-programma *Histoires* en bij *Humo*. "Guy Mortier in levende lijve ontmoeten op de redactie, hemeltje, wat zat ik onder de zenuwen. Is het wel goed genoeg wat ik hier kom uitspoken, was de gedachte die me bezig hield."

Een meevaller was dat ze in 2001 een vast contract kreeg bij *Bonanza*. Het blad was jammer genoeg een kort leven beschoren, maar in die periode leerde ze wel snel en accuraat werken. "Ik maakte onder meer reportages over het VRT-spelprogramma *De Mol* en interviewde kinderen over hun gsm-gebruik. Toen al een hot item. Toen *Bonanza* op de fles ging, zat ik een half jaartje zonder werk. In 2002 kreeg ik opnieuw een vast contract, ditmaal op de eindredactie van *Het Laatste Nieuws*."

Mijn antieke visie op het eindredacteurschap is: is dat niet eerder een job voor door de wol geverfde journalisten, die de valkuilen van het metier kennen en kunnen bogen op een ruim gestoffeerde dossierkennis? Ann-Marie weert zich dapper. "Ik heb er veel geleerd. Een goede titel maken, inleidingen schrijven waarin het echte nieuws staat. Opsnuiven wat de hoofdredactie goed of slecht vindt. En vooral: helder schrijven."

Ze versluisde naar *Nina*, het weekendmagazine voor vrouwen van *Het Laatste Nieuws*, en daar interviewde ze een resem bekende mensen. Kort nadien kreeg *Goedele* gestalte, en ook daar timmerde ze mee aan de weg. Vol overtuiging: "In *Goedele* stond een brede waaier van onderwerpen die je in geen enkel ander blad vond. Menselijk geladen items, serieus, luchtig en gewaagd... Ik had er een vast contract tussen 2009 en 2012."

En toen trok ze de kaart van het freelancen?

"Juist. Zo schrijf ik nog steeds voor *Nina*, nu bijvoorbeeld een reeks waarin bekende mensen over het andere geslacht spreken. *Charlie Magazine* zit ook in mijn klantenbestand. En ik volg momenteel een opleiding internationale research-journalistiek, mede mogelijk gemaakt door het Fonds Pascal Decroos."

Tussenin schreef Ann-Marie ook een boek, viste ik uit. Titel: *Nog een laatste keer vrijen? Brieven aan mijn lieven*. "Een puur autobiografisch werkje", zegt ze daarover. "Waar in ik wel de namen heb veranderd." Allicht tot blijdschap van haar moeder? "Die heeft er zich zeker niet aan gestoord. Maar nu je haar toch ter sprake brengt: een evenement dat diepe indruk op me heeft gemaakt, is een soort *roots-bezoek*, dat ik samen met haar aan Indonesië heb gebracht. Ooit hoop ik samen met mijn eigen dochter Leni diezelfde reis te maken. Gelukkig geeft het freelancen me voldoende armslag om ook mama te kunnen zijn."

Kris VAN HAVER (De Tijd), waarnemend voorzitter van de VVJ

'Persbureaus en Twitter brengen maar een deel van het verhaal'

Monica Moritz

De Algemene Vergadering van de VVJ verkoos haar in februari tot ondervoorzitter van de VVJ. En aangezien er pas later een echte voorzitter wordt aangeduid, neemt ze voor even het voorzitterschap waar. Kris Van Haver (53) werkt bijna dertig jaar voor De Tijd. In die periode stelde ze vast hoe de Europese verslaggeving almaar meer gedomineerd raakte door Angelsaksische nieuwsmedia en persbureaus. "Toch is het van essentieel belang dat we blijven investeren in eigen berichtgeving over Europa."

Kris Van Haver studeerde geschiedenis en daarna nog een jaar filosofie in Leuven. Daar kweekte ze ook haar eerste journalistieke reflexen, toen ze als fotografe voor het studentenblad *Veto* op pad ging. Van Haver: "Op de duur maakte ik ook stukjes voor *Veto*, en zo kreeg ik de smaak van het schrijven te pakken. Na de universiteit had ik ab-so-luut geen zin om in het onderwijs te staan. Gelukkig kon ik meteen beginnen freelancen voor enkele tijdschriften. Ik deed ook wat correctiewerk, en zo belandde ik op de eindredactie van *De Tijd*. Daar heb ik de stiel echt geleerd. Ook het financieel-economische wereldje was voor mij toen nog onbekend terrein. Twee jaar later was er plots een vacature voor de Europaberichtgeving. De economische journalistiek was nog een mannenbastion toen, in 1989, maar ik ben daar als eerste vrouw toch ingedoken."

De Journalist: Er wordt op Europees niveau veel gelobbyd, ook bij journalisten. Word je dan niet vaak gemani-puleerd?

"Veel minder dan in de nationale politiek, denk ik. Wetstraatjournalisten krijgen vaak primeurs omdat ze goeie maatjes zijn met politici. In Europa speelt dat minder omdat er zoveel spelers zijn die er hun belangen verdedigen en tegengas geven. De perceptie dat journalisten die over Europa berichten sowieso in het pro of contra kamp zitten, klopt niet. Ze hebben mij ook al verweten dat ik te pro-Europa ben. Daar til ik zwaar aan, want ik laat altijd uiteenlopende Europese standpunten horen in mijn berichtgeving. Ik weet goed genoeg dat er vaak dubbele agenda's worden uitgespeeld en ik laat mij *nooit* voor een kar spannen."

Is het niet moeilijk om 'neutraal' te blijven tijdens een zoveelste Eurocrisis?

"Kijk, ik erger mij ook kapot aan de slechte communicatie en de halfslachtige beslissingen van Europa, maar ik vind tegelijk dat journalisten te weinig ingaan tegen anti-Europese gevoelens, die vaak op cafépraat berusten. Iedereen roept maar dat we Europa beter zouden afschaffen en Griekenland eruit moeten gooien, maar dat gebeurt zonder rekening te houden met de consequenties. Onze taak is om zo objectief mogelijk uit te leggen wat er in Europa aan de hand is. Er wordt ook nogal gemakkelijk geschreven dat Europa ons allerlei dingen *oplegt*, maar daar wordt dan niet bij gezegd

dat onze ministers die Europese wetgeving mee goedkeuren. Nationale politici verschuilen zich soms schaamteloos achter 'Europa'. Dat moeten wij aan de kaak stellen. In Nederland, waar het anti-Europa sentiment veel sterker is, wordt meer gedebatteerd over de Europese actualiteit in de media, precies omdat de regering verplicht is zich te verantwoorden voor de beslissingen die ze neemt op Europees niveau. Dat bestaat in België niet. Nationale parlementsleden volgen de Europese politiek nauwelijks, ook al speelt ze zich naast hun deur af. Ze weten gewoon niet waarover ze praten als ze het over Europa hebben. Dat moet je als journalist ook belichten."

Hoe pak je het netwerken op Europees niveau aan?

Zoals elke Wetstraatjournalist. Europa evolueert continu. Er is nu weer een nieuwe Europese Commissie en dat betekent dat je je connecties en bronnen weer moet vernieuwen. Dat heeft niets met vriendjespolitiek te maken. Er is in Europa veel minder vriendjespolitiek dan

op nationaal of regionaal niveau. In Europa vestig je je reputatie op basis van je merites. Je connecties weten dat de achtergrondinformatie die ze doorspelen in betrouwbare handen terecht komt. Verder leg je je oor te luisteren bij buitenlandse journalisten. Het is ook belangrijk om zelf Europese ministerraden bij te wonen, om maar iets te noemen. Belgische kranten laten briefings en vergaderingen vaak links liggen en zijn aangewezen op wat een Belgische minister daar achteraf over zegt. Maar als je er zelf bij bent en weet dat die minister zijn mond niet heeft opengedaan tijdens een vergadering, of dingen naar voor schuift die alleen in zijn agenda passen, kun je op Europese beslissingen toch een ander licht werpen."

Laat jij je wel eens verleiden door economische theorieën?

"Nee. Dat kun je je ook niet permitteren. Economen zijn het nooit met elkaar eens, en zeker niet over Europa, dat merk je tijdens zo'n Eurocrisis maar al te goed. Als journalist moet je argumenten naast elkaar zetten en je lezer helpen snappen waarom de een dit zegt en de andere dat. En waarom ze misschien allemaal een beetje gelijk hebben en toch een andere theorie aanhangen. Maar ik merk dat sommige collega's wél bepaalde theorieën aankleven, en dat meningen in de journalistiek tegenwoordig prioritair worden. Eerst formuleren

'Heel de Europese financiële berichtgeving wordt nu gedomineerd door The Financial Times.'

(foto MM)

die een stelling, en vervolgens proberen ze die dan te bewijzen met 'feiten'. Voor mij werkt het omgekeerd."

Klopt het beeld dat Angelsaksische bronnen de toon zetten in de financieel-economische wereld?

"Wat opvalt – zeker in een crisisperiode – is dat journalisten die de financiële markten volgen denken dat grote Amerikaanse obligatiestrategen de waarheid in pacht hebben. De *Morgan Stanley's* van deze wereld beschouwen ze als het evangelie en hun enige nieuwsbron. Terwijl die mensen natuurlijk proberen hun belangen veilig te stellen door de communicatie met de media te manipuleren. Het is moeilijk om op te boksen tegen die 'toonaangevende' buitenlandse bronnen. Heel de Europese financiële berichtgeving wordt nu gedomineerd door *The Financial Times*. En die krijgt natuurlijk via hooggeplaatste bronnen belangrijke documenten bij het ontbijt geserveerd. Maar als je vaak met politici spreekt, weet je dat die soms bewust informatie lekken om te testen hoe men daarop zal reageren. Toch wordt alles wat die krant vertelt hier kritiekloos overgenomen in de media. Ook als ik iets schrijf dat daarvan afwijkt, moet ik dat vaak uitdrukkelijk verantwoorden."

Hoe evolueert de werkdruk bij jullie?

"We moeten polyvalent zijn, zoals overal. Naast onze grote stukken schrijven we nu ook voor de website. Dat zorgt vaak voor tijdnood, maar dat zijn de groeipijnen van de digitale evolutie. Ik schrijf gemiddeld twee grote stukken per dag, en zit vaak tegen de deadline aan. Vooral tijdens een Eurocrisis ben ik pas 's avonds laat klaar. Het is dus een vermoeiende job, maar wel een zeer boeiende die ik dolgraag doe. Ik werk ook vaak samen met Europa-collega Bart Haeck. Op die manier kun je de taken en persconferenties mooi verdelen. Als je met twee informatie sprokkelt, kun je een goed onderbouwd stuk neerzetten."

Hoe ziet de toekomst van de schrijvende pers in jouw branche eruit?

(Zucht) "Onze media verlaten zich vandaag te gemakkelijk op grote Angelsaksische persbureaus zoals Bloomberg en Reuters. Die zitten hier wel met een massa correspondenten, maar ze bekijken alles door een Amerikaanse bril, en hun invalshoek wordt klakkeloos overgenomen. Voor een correcte verslaggeving die relevant is voor ons eigen publiek, moeten onze media blijven investeren in eigen berichtgeving over Europa. Maar de toekomst ziet er niet goed uit wat dat betreft. Veel kranten hebben hun Europaredactie opgedoekt en serveren een journalistieke eenheidsworst op basis van wat de internationale persbureaus en media schrijven. Ze vinden blijkbaar dat Europa een ver-van-ons-bedshow is, en dat we ons kunnen concentreren op de Belgische kerktoren. Ik vind dat beangstigend."

De copy-paste trend zet zich dus ook hier door?

"Ja, kranten denken dat ze goed bezig zijn als ze berichten van persbureaus en Twitter overnemen. Maar dat is oppervlakkige journalistiek, die maar een deel van een verhaal brengt. Je moet ook eigen bronnen raadplegen om te zien of een verhaal klopt. Die persbureaus hebben intussen een enorme macht opgebouwd, en nu is er ook *Politico* in Europa, een Amerikaanse newsroom. Zelf op het terrein zijn maakt

die berichtgeving juist zo mooi. Bovendien kunnen wij hier alles van op de eerste rij observeren, dat is toch geweldig?"

Je bent ook ondervoorzitter van API/IPA, de vereniging van buitenlandse journalisten die actief zijn in België. Wat is je taak daar?

"Er zijn wel duizend buitenlandse journalisten geaccrediteerd bij de Europese instellingen en de Navo. Dat is de grootste groep journalisten ter wereld. Die buitenlandse collega's zijn hier vaak meerdere jaren. En België is geen makkelijk gastland. Ze vinden niet altijd de gepaste gesprekspartners bij problemen met bijvoorbeeld de sociale zekerheid of fiscus. Die grote groep buitenlandse journalisten volgt trouwens ook deels de Belgische politiek. Dat potentieel wordt door de verschillende regeringen in ons land te weinig aangeboord. Onze politieke partijen en regeringen hebben weinig aandacht voor buitenlandse journalisten. Als die dan vragen hebben over de Vlaamse of nationale politiek, gaan ze te rade bij Franstalige kranten zoals *Le Soir* en *La Libre*."

Je hebt drie kinderen, lukt de combinatie met je werk?

"Ik heb eigenlijk vier kinderen gehad, maar mijn eerste dochter is overleden aan wiegendood toen ik nog met bevallingsverlof was. Ik begon toen net Europa te verslaan, en heb daarna heel hard gewerkt om dat verlies te kunnen verwerken. De combinatie werk en kinderen is elke dag weer schipperen en organiseren. Mijn man (*Luc Baltussen, n.v.d.r.*) is ook journalist en was adjunct-hoofdredacteur van *Het Volk* toen ik op de Europa-redactie van *De Tijd* begon. Dat was een moeilijke periode, we hadden zelfs een opvang waar kinderen konden overnachten omdat we beiden onmogelijke uren hadden. Intussen is Luc gaan freelancen, en kon hij meer thuis werken. Ik ben een nieuwsbeest en ga daar volledig voor, wat ook betekent dat ik er niet altijd ben voor de kinderen. We hebben wel altijd alles samen besproken. Maar als je kinderen hebt kun je niet allebei in de dagelijkse krantenjournalistiek werken. Dat is dodelijk, dan heb je geen gezinsleven meer."

Heb je het gevoel dat je als moeder veel hebt gemist?

"Ja, zeker toen ze klein waren. Als je 's avonds laat thuiskomt liggen ze al in bed, en mis je alle verhalen die ze na de school vertellen. Maar ik heb toch een vrij goeie band met mijn kinderen. Ik maakte tijd in het weekend en in de vakanties. Af en toe kon ik het me ook veroorloven een dag vrijaf te nemen en ze van school af te halen. Van die momenten geniet je dan dubbel. Maar misschien is dit ook mijn manier om het allemaal goed te praten. Het blijft wel degelijk een moeilijke combinatie, en soms vind ik het jammer dat ik zoveel heb gemist."

Je bent een vaste waarde bij *De Tijd*, heb je vertrouwen in je eigen journalistieke toekomst?

"In het huidige klimaat weet je nooit hoe een dubbeltje rolt. Ik ben in de vijftig en niet echt diplomatisch aangelegd. Als ik vind dat berichtgeving niet klopt, dan neem ik geen blad voor de mond en dan krijg ik soms het deksel op de neus. Toch hoop ik dat men mijn ervaring en kennis over Europa zal blijven waarderen. Dit blijft toch een ongelooflijk boeiende job."

'Journalisten gaan te weinig in tegen anti-Europese gevoelens, die vaak op cafépraat berusten.'

Beslissing over de klacht van de heer Rudi Kussener tegen *Het Laatste Nieuws* en *HLN.be*

Met een mail van 12 september 2014 dient de heer Rudi Kussener een klacht in tegen *Het Laatste Nieuws* en *HLN.be*. Aanleiding zijn drie artikels in verschillende regionale versies van *Het Laatste Nieuws* en *HLN.be* van 8 augustus 2014 onder de titels: 'Rekening trouwfeest nooit betaald', 'Oplichters slaan slag op eigen trouwfeest' en 'Oplichterskoppel riskeert strenge straffen', en drie artikels, ook in verschillende regionale versies van *Het Laatste Nieuws* en *HLN.be* van 11 september 2014, onder de titels 'Strenge straffen voor oplichterskoppel', 'Achtien en zes maanden cel voor oplichterskoppel' en 'We wilden die mensen niet oplichten'. Geert Van Hecke, stafmedewerker journalistieke deontologie bij De Persgroep, antwoordt met een brief van 23 oktober 2014.

(...)

DE FEITEN

De artikels van 8 augustus 2014 gaan over een zitting van de correctionele rechtbank van Leuven waar klager zich, samen met zijn echtgenote, moest verantwoorden voor oplichting. Klager sloot volgens het parket valse contracten af als bouwvakker en klusjesman en liet zich voorschotten betalen zonder de overeengekomen werken ooit uit te voeren. Ook de uitbaters van de zaal van zijn huwelijksfeest betaalde hij niet. De artikels vermelden ook dat klager voorheen al vier keer veroordeeld werd. Bij de artikels staat een trouwfoto van het koppel, waarop de gezichten onherkenbaar zijn gemaakt.

De artikels van 11 september 2014 gaan over de veroordeling van het koppel door de strafrechter, ruim een maand na de rechtszitting. Bij een van de artikels staat opnieuw de trouwfoto van het koppel met onherkenbare gemaakte gezichten.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager neemt aanstoot aan het feit dat hij herkenbaar in beeld komt in de artikels. Zowel van hemzelf als van zijn echtgenote worden de voornaam en de eerste letter van de familienaam genoemd, en ook de gemeente waar ze wonen. Klager is vooral kwaad over de gepubliceerde trouwfoto. Volgens klager vroeg de uitbaatster van de zaal van het trouwfeest om een foto van hem en zijn echtgenote te maken, maar gaven zij nooit de toestemming om de foto

in de krant te publiceren. Hij zegt dat hij en zijn echtgenote door de foto en door de andere gegevens duidelijk identificeerbaar zijn.

Het Laatste Nieuws zegt dat het artikel kadert in de redactionele lijn om op de regionale pagina's verslag uit te brengen over correctionele rechtszaken, wat maatschappelijk relevant is. Dat de artikels een grotere opmaak kregen dan gewoonlijk, had te maken met de recidive en met het feit dat de oplichting zich voordeed in verschillende gemeenten. Volgens de krant is ook de publicatie van de trouwfoto gerechtvaardigd. De foto komt uit het gerechtelijk dossier en is op vraag van klager gemaakt door de uitbaatster van de trouwzaal, die zich burgerlijke partij stelde in de zaak. De uitbaatster gaf de foto aan de journalist. De foto heeft met andere woorden rechtstreeks te maken met de strafzaak, en het was dan ook relevant om de artikels met de foto te ondersteunen, zegt *Het Laatste Nieuws*.

De foto diende bovendien niet om klager en zijn echtgenote te identificeren, maar wel om hun driestheid aan te tonen, zoals ook door de openbare aanklager werd aangehaald, die er volgens de krant op wees hoe het koppel zich door de uitbaatster van de zaal liet fotograferen om vervolgens zonder betalen te verdwijnen.

Het Laatste Nieuws haalt ten slotte aan dat beperkte identificatie van klager gerechtvaardigd was gezien de zwaarwichtigheid van de feiten, de kans op recidive en het feit dat klager voorheen al vier keer veroordeeld werd.

BESLISSING

De Raad is van oordeel dat, gezien de ernst van de feiten, beperkte identificatie van klager en publicatie van de trouwfoto op de regionale pagina's gerechtvaardigd was, en conform de richtlijn bij artikel 23 van de code over identificatie in gerechtelijke context. De foto illustreert de verslaggeving over de rechtszaak.

Deze overwegingen gelden zowel voor de artikels van 8 augustus over de rechtszitting als die van 11 september over de veroordeling van klager.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is ongegrond.

Brussel, 9 april 2015

(foto Christophe Vandercam /PhotoNews)

Beslissing over de klacht van de heer Chris De Bruyn tegen *Morsum-Magnificat.be* en Erik Verbeeck

Met een brief van 19 november 2014 dient journalist Chris De Bruyn een klacht in tegen journalist Erik Verbeeck en zijn website *Morsum-Magnificat.be*. Aanleiding is een artikel op *Morsum-Magnificat.be* van 12 november 2014 onder de titel 'Tremelo: brand bij aannemer Rappoort legt loods in de as, giftige rook komt vrij - Update 3'.

Erik Verbeeck antwoordt niet rechtstreeks aan de Raad voor de Journalistiek, maar publiceert een reactie op de website *Morsum-Magnificat.be* op 1 januari 2015. Chris De Bruyn reageert met een mail van 9 januari 2015, waarop Erik Verbeeck opnieuw een reactie publiceert op *Morsum-Magnificat.be* op 12 januari 2015.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 25 maart 2015. Chris De Bruyn was hierop aanwezig. Erik Verbeeck was niet aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel gaat over een brand bij een bedrijf in Tremelo en over journalist Erik Verbeeck, zelf auteur van het artikel, die van de politie geen toestemming kreeg om de afgezette zone rond de brand te betreden. Verbeeck spreekt in het artikel van pesterij en discriminatie door de politie omdat die hem wegstuurde uit de afgezette zone, terwijl journalist Chris De Bruyn eerder wel binnen de afgezette zone mocht komen. Verbeeck noemt De Bruyn een 'kontlikjournalist'. Hij schrijft ook dat De Bruyn zich schuldig maakte aan laster en eerroof omdat die gezegd zou hebben dat Verbeeck van het OCMW leeft.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager Chris De Bruyn vindt dat de passage over hem zijn eer en goede naam aantast, omdat het artikel hem zonder reden beschuldigt van laster en eerroof, wat een zware aantijging is, en vanwege het beledigende taalgebruik. De term 'kontlikjournalist' trekt volgens klager zijn onafhankelijkheid als journalist in twijfel door te suggereren dat hij onder één hoedje speelt met burgemeester en politie.

Over de gebeurtenissen op de plaats van de brand wijst klager erop dat hij op aangeven van de burgemeester de afgezette zone betrad om een interview af te nemen en dat hij vervolgens, op vraag van de politie, de zone weer verliet. Intussen was volgens klager Erik Verbeeck in hevige discussie met de politie, omdat hij de afgezette zone niet mocht betreden. Daarop verweet Verbeeck klager dat hij een vriendje van burgemeester en politie is. De Bruyn ontkent dat hij daarop repliceerde met te zeggen dat Verbeeck van het OCMW leeft. Klager vernam enkele dagen na de brand dat hij vernoemd werd op *Morsum-Magnificat.be*. Hij wijst er op dat journalist Verbeeck hem, ondanks de ernstige beschuldigingen in het artikel, voor noch na publicatie, om wederhoor of een reactie heeft gevraagd.

Erik Verbeeck betwist de bevoegdheid van de Raad voor de Journalistiek om zich over de klacht uit te spreken en betwist de onafhankelijkheid van de Raad.

Ten gronde argumenteert Verbeeck op zijn website dat de politie zich schuldig maakte aan discriminatie omdat Chris De Bruyn de afgezette zone wel mocht betreden en hij niet. Volgens Verbeeck mocht dat, omdat De Bruyn de burgemeester van Tremelo kent en met hem goede contacten onderhoudt. Verbeeck betoogt dat De Bruyn als erkend journalist

in het gareel moet lopen van politiek en justitie en bijgevolg voldoet aan de definitie van 'kontlikjournalist', zoals hij die geeft in zijn publieke repliek op zijn website.

Verbeeck herhaalt in zijn publieke repliek dat klager zich schuldig maakte aan laster door te zeggen dat hij leeft van het OCMW, wat hij zelf ontkent. Hij schrijft dat hij de politie daarop attent heeft gemaakt tijdens zijn dispuut met de agenten over toegang tot de afgezette zone.

BESLISSING

De Raad voor de Journalistiek kan, overeenkomstig zijn opdracht en werkingsreglement, en zoals beslist door het Hof van Beroep in zijn arrest van 28 oktober 2014 in de zaak *Verbeeck tegen de Raad voor de Journalistiek* over een vroegere klacht tegen klager, wel degelijk een uitspraak doen over voorliggende klacht. De Raad spreekt zich daarover in alle onafhankelijkheid uit op basis van de beroepsethische code.

De Raad kan het waarheidsgehalte van de feiten en woordenwisselingen in de buurt van de brand, waarover de versies van partijen uiteenlopen, niet achterhalen. De Raad spreekt zich dan ook niet uit over de waarheidsgetrouwe weergave van de gebeurtenissen, zoals bepaald in hoofdstuk I van de code over waarheidsgetrouwheid.

De Raad kan wel oordelen over de journalistieke handelwijze van de journalist zoals bepaald in hoofdstuk II van de code over onafhankelijkheid, III over fair play en IV over respect voor de menselijke waardigheid.

Het artikel trekt de onafhankelijkheid en integriteit van Chris De Bruyn als journalist ernstig in twijfel, zonder daarvoor gegronde argumenten aan te brengen. Het feit dat De Bruyn de burgemeester of leden van de politie kent en met hen goede contacten onderhoudt, volstaat niet om te concluderen dat hij als journalist niet onafhankelijk zou handelen. Die bewering is in strijd met artikel 25 van de code: 'De journalist uit geen ongegronde verdachtmakingen of beschuldigingen'.

Naast de aantijging dat hij niet onafhankelijk zou handelen, beschuldigt het artikel De Bruyn ook van 'laster en eerroof'. Journalist Erik Verbeeck, die zelf betrokken en belanghebbende partij was in het dispuut en mee het voorwerp uitmaakt van zijn eigen berichtgeving, brengt daarvoor geen andere getuigenissen of bronnen aan dan zichzelf. Die aanpak strookt niet met het principe van journalistieke onafhankelijkheid en is in strijd met artikel 10 van de code: 'De journalist vermijdt belangenvermenging'.

Ondanks de ernstige beschuldigingen heeft journalist Verbeeck geen wederhoor gevraagd aan klager, wat gezien de ernst van de beschuldigingen in het artikel aangewezen was. Artikel 20 van de code bepaalt: 'Wanneer een journalist in zijn berichtgeving zelf ernstige beschuldigingen uit, met name wanneer die de eer en de goede naam betreffen, is het aangewezen dat hij de betrokkene voor de publicatie of de uitzending contacteert en hem loyaal de kans biedt hierop te reageren.'

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is gegrond.

Brussel, 9 april 2015

'Terug naar af. U ontvangt geen startgeld. U bent 56 en afgeschreven'

Frank Van Laeken (56) droomde er al op zijn achtste van om sportjournalist te worden, en hij maakte die ambitie tot op grote hoogte ook waar. Tot hij in juni 2012 zonder werk viel. En aan den lijve ondervond hoe moeilijk het voor een 50-plusser is om nieuw werk te vinden – ook in de mediasector.

In het boek *Als het werk stopt – 50+ en zonder job* (uitgegeven bij Houtekiet) schrijft Van Laeken zijn lastige situatie van zich af. Hier alvast een uittreksel dat specifiek de journalistiek betreft.

Frank Van Laeken

Neen, mij zou het niet overkomen. Kijk naar mijn curriculum, zo flink gevuld met interessante jobs op interessante plekken. En met een goed cv vind je altijd werk, toch? Maar toen ik in juni 2012 zonder werk viel, behoorde ik plotseling tot een groeiend leger werkzoekenden: mensen die echt wel willen werken, maar geen job vinden en daar zwaar gefrustreerd door raken. En die bij elke nieuwe afwijzing een dreun op hun hoofd krijgen, omdat daarbovenop nog eens het onbegrip van velen komt. Ik wil wel, maar mag ik ook? (...)

Ik was net geen 35 en stond op een kruispunt. Zou ik opnieuw werk zoeken in de richting waarin ik intussen zeven jaar ervaring had, marketing en communicatie? Of zou ik alsnog proberen die journalistieke droom na te jagen? Ik besliste voor mezelf om niet alleen meer aan te kloppen bij die media die ik zelf gepassioneerd las – *Humo*, *De Morgen*, *Knack* – , maar mijn pijlen ook op andere bladen te richten.

Amper een week later kreeg ik al telefoon van Mathias Danneels, rechterhand van Guido Van Liefferinge bij *Dag Allemaal*. Of ik eens kon komen praten? Tijdens dat gesprek kwam Van Liefferinge al snel ter zake: 'Honderd twintig de maand!'. Rekent u zelf maar om: 120.000 frank, oftewel 3.000 euro is een aardig bedrag voor een freelancer. Ja, was dan ook mijn korte antwoord.

En zo werd ik op 1 februari 1994 zelfstandig journalist, in een statuut dat bepaalde dat je minimum zes maanden en maximum zes jaar zelfstandig moest blijven. Na die zes jaar werd je definitief als zelfstandige beschouwd en viel het sociale vangnet weg. Stelde je tussen die twee termijnen vast dat het niet meer lukte, dan kon je terugvallen op een werkloosheidsuitkering. Ik voelde me veilig genoeg om de sprong te wagen.

Aanvankelijk freelancete ik uitsluitend voor *Dag Allemaal*, maar na een geslaagde stemtest bij de BRTN én een clash met Van Liefferinge, ging ik reportages en samenvattingen maken voor de tv-sportredactie van de openbare omroep en schrijven voor het weekblad *TV Ekspres*. Later werd dat sportredactie plus weekendpagina's van *De Financieel-Economische Tijd*. Keihard werken, zeven dagen op zeven, flink verdienen en er toch een groot vrijheidsgevoel aan

overhouden. Zonder meer mijn prettigste werkperiode, al viel dat niet altijd goed te rijmen met een harmonieus gezinsleven-zonder-kinderen. Een kleine zelfstandige is altijd aan het werk. Of onderweg.

Na de zomer van 1999 was ik de chaos op de VRT, zoals de zender inmiddels was gaan heten, spuugzat. Ik dacht luidop na over mijn toekomst op de sportredactie, tot de toenmalige hoofdredacteur mij confronteerde: 'Als je denkt het zoveel beter te kunnen, waarom doe je dat dan niet? We zoeken een eindredacteur voor de sportbijdragen in *Het Journaal*'. Euh, ja, zeker?

Op 1 januari 2000 werd ik weer werknemer. Het jaar 2000 was een druk sportjaar met de Olympische Spelen, Euro 2000 en de jaarlijks terugkerende grote sportevenementen, maar de sportverslagen in *Het Journaal* kregen eindelijk een eigen smoel, ik draaide lange dagen en volle weken, en was daarnaast ook nog eens betrokken bij het maken van andere sportprogramma's. Toen mijn chef halfweg het jaar te kennen gaf dat hij het rustiger aan wilde gaan doen, vroeg de directie dan ook aan mij om hoofdredacteur te worden. Nauwelijks een jaar nadat ik mijn contract had ondertekend, lag er een nieuw document voor mijn

neus, met daarop een hoger loon én een bedrijfswagen. Ik zei weer 'ja'.

Na de Sporza-zomer van 2004 drong een reorganisatie van de sportredactie zich op: de directie moest kiezen tussen de netmanager van dat tijdelijke sportnet en de hoofdredacteur van de sportredactie. Ik weigerde een demotie, werd opzij geschoven, bleef nog een paar maanden in dienst als 'Special Projects Manager' (wat op de VRT zoveel betekende als 'We weten niet zo goed wat we met je moeten aanvangen, dus binnenkort ben je hier toch weg') en stapte in juni 2005 over naar de regionale tv-zender Kanaal 3, die tegenwoordig TV Oost heet.

Daar bleef ik anderhalf jaar, tot de sport weer aan mijn mouw kwam trekken. Internationaal topvoetbal nog wel. Dus werd ik in december 2006 hoofdredacteur van PRIME Sport, het huidige Sporting Telenet, ook toen al eigendom van Telenet. Een goed draaiend geheel, de prettigste redactionele omgeving die ik al had meegemaakt en het hoogste loon dat ik tot

Frank Van Laeken

(foto JamesArt /PhotoNews)

dan toe had geïncasseerd. Wie wil daar nu weg?

Euh, ik. Ik voelde me na iets meer dan vier jaar steeds overbodiger, een soort conciërge die er vooral voor moest zorgen dat iedereen zich gedeisd hield en programma's keurig op antenne geraakten, maar die nauwelijks nog betrokken werd bij belangrijke beslissingen. Dus keek ik uit naar andere opportuniteiten. Ik stuurde een mail naar de nieuwe voorzitter van mijn favoriete voetbalclub, Beerschot AC. Enkele maanden later pas werd ik door Patrick Vanoppen uitgenodigd voor een gesprek. Op het eerste gezicht: een dynamische, enthousiaste, ietwat brutale tafelspringer. Durvers, daar hou ik wel van. Op het tweede gezicht: een knettergekke Einzelgänger die iedereen in recordtempo tegen hem en zijn club in het harnas joeg. Maar dat besefte ik pas toen ik de overstap had gemaakt, op 1 augustus 2011. (...)

Op 21 juni begon de zomer van 2012 en mijn derde periode als werkzoekende. Er stonden weinig vacatures in de kranten, maar ik dacht: hé, 't is zomer, vanaf september zal het aanbod wel een pak groter worden en ik heb toch een leuk cv om mee uit te pakken.

Dat was fout gedacht. Ik sprong op alles wat bewoog, maar er bewoog nauwelijks wat, ook na die stille zomermaanden. Elke ochtend liep ik alle bekende websites af op zoek naar vacatures in de media en in communicatiefuncties binnen de traditionele bedrijfswereld, hoewel ik zelf ook wel wist dat men voor 'communicatiemedewerkers' jonge, vers afgestudeerde werkkrachten zocht. Ik mikte dus op een managementfunctie of toch tenminste op een job met verantwoordelijkheid.

Wat me nog het meest verbaasde en later zelfs beangstigde, was dat ik nauwelijks werd uitgenodigd voor gesprekken. Op vraag van de VDAB, die me enkele keren uitnodigde voor een gesprek op de 50+ Club of voor een opleiding, hield ik mijn sollicitatieavonturen bij in

een spreadsheet. Tussen juni 2012 en januari 2015 reageerde ik op 70 vacatures. Daarnaast stuurde ik meer dan vijftig spontane sollicitatiemails en sprak ik uiteraard ook mijn netwerk van contacten aan. Vier keer nam ik deel aan tests of examens, twee daarvan leidden tot een dieptegesprek dat uiteindelijk geen job opleverde. Dat is jammer, maar daar kan ik mee leven. Ik werd ook nog op een andere plek uitgenodigd voor een gesprek maar ook dat leverde geen contract op. Eén keer werd ik telefonisch gescreend. U heeft het goed bijgehouden: amper zes keer raakte ik dus voorbij de mailfase. 'Met een goed cv vind je altijd werk'? (...)

Na negen maanden vruchteloos werk zoeken was ik titelfavoriet op het WK De Muren Oplopen. Ik bleef zoeken, maar de hoop verdween stilaan. Dat gestoffeerde cv bleek duidelijk onvoldoende en steeds meer raakte ik ervan overtuigd dat het vijfde lijntje, waarop mijn geboorteplaats en -datum worden vermeld, het struikelblok betekende. Aan mijn ervaring kon het niet liggen. Aan mijn *goesting* evenmin, ook al konden potentiële werkgevers niet weten hoe graag ik de job wou doen omdat ik bijna nooit mijn motivatiebrief verder mocht uitdiepen in een persoonlijk gesprek. De gedachte dat ik nooit nog vast werk zou vinden, drong mijn hoofd binnen en bleef daar hardnekkig rondspoken. In feite had ik een *bore-out*, het tegenovergestelde van een burn-out: ik

verveelde me steendood, had veel te weinig omhanden en vond toch niet de fut om te lezen, te sporten of met vrienden af te spreken.

Ik moet eerlijk bekennen dat ik geen systematische follow-up deed van mijn sollicitaties. Na de zoveelste reactie waarin mij werd medegedeeld dat ik niet voldeed aan het profiel had ik daar heus geen zin meer in. Eerlijk antwoorden dat het aan mijn leeftijd lag zouden slimme hr-medewerkers toch nooit doen. Dus berustte ik en zag mijn werkloosheidsuitkering snel dalen tot het minimumbedrag, ruim onvoldoende om een hypotheek mee af te betalen en dan nog iets over te houden om van te leven. Er moest dringend iets gebeuren. In oktober 2012 had ik wel nog de verkiezingsprogramma's op TV Oost, mijn vroegere werkgever, mogen presenteren: daarvoor kwam een oudere jongere wel in aanmerking. Ik nam de kans met beide handen aan. Geweldige ervaring, maar zeer tijdelijk. In april 2013 begon ik weer mondjesmaat te freelancen, dit keer via uitzendcontracten. Ik kreeg opdrachten voor de weekendkaternen van *Het Laatste Nieuws*, mocht een column gaan schrijven voor het blad *Sporta Magazine*, dat vier keer per jaar verscheen, en publiceerde hier en daar nog occasionele artikels. Na de zomer van 2013 werd ik gevraagd om op zondagavond de sportprogramma's te presenteren op de Antwerpse tv-zender ATV, in een beurtrol.

En toen kwam er een telefoontje van *Dag Allemaal*, negentien jaar voordien nog mijn allereerste opdrachtgever in de journalistiek: of ik beschikbaar was om op freelance basis interim-adjunct-hoofdredacteur te worden, met – als de samenwerking bevredigend zou verlopen – de mogelijkheid om een vast contract te versieren? *Dag Allemaal* is niet mijn natuurlijke biotoop als lezer, maar ik heb wel respect voor de makers ervan en het succes dat het blad nog altijd heeft. Dus greep ik de strohalm

'Elke ochtend liep ik alle bekende websites af op zoek naar vacatures in de media en in communicatiefuncties binnen de traditionele bedrijfswereld. Wat me nog het meest verbaasde en later zelfs beangstigde, was dat ik nauwelijks werd uitgenodigd voor gesprekken.'

met twee handen vast.

Tussen 12 november 2013 en 7 januari 2014 pendelde ik acht weken lang als uitzendkracht tussen mijn woonplaats Tollembeek en mijn tijdelijke werkplaats Schelle. Toen volgde een nieuwe dreun: een gesprek waarin woorden als 'profiel' en 'niet passen' vielen. *Tant pis*, denk je dan, en bedankt voor de kans, en vooral: wat nu? Want diezelfde dag vernam ik dat mijn presentatieopdrachten bij ATV werden stopgezet.

Terug naar af. U ontvangt geen startgeld. U bent bijna 55 en afgeschreven, meneer. Of ik de weken nadien intensief gesolliciteerd heb? Neen, het hoefde even niet meer. Elke tegenslag was er één te veel, elk negatief antwoord een nieuwe dolksteek door mijn hart, elke afwijzing een streepje bij op de gevangenis muur van de oudere werkzoekende. Dat zag ik even niet zitten.

Ik begon wel terug te schrijven voor *Het Laatste Nieuws*. De vorige coördinator van de weekendkaternen, een vurige Beerschot supporter die ik nog kende uit mijn korte periode op het Kiel, was er inmiddels vervangen door een vrouwelijke chef die ik nog als collega had gekend in mijn eerste *Dag Allemaal*-periode. Toeval bestaat niet. Of: de wereld is klein. En draait door.

Na overleg met de chefs nieuws van de dagkrant besloot ik kort daarna om mezelf even twintig jaar terug in de tijd

te werpen, naar die zalige periode als zelfstandig journalist. De mogelijkheid om een zelfstandig statuut aan te nemen, bestond gelukkig nog altijd. Vroeger was dat: minimum zes maanden, maximum zes jaar, dan definitief zelfstandige. Nu: minimum zes maanden, maximum vijftien jaar. Maar dan ben ik zeventig en wellicht écht oud. Bovendien voorzag de overheid een premie voor werkzoekenden die na hun vijftienvijftigste werk vinden. Netto verschijnt er dan maandelijks 177,96 euro op je bankrekening. Geen waanzinnig hoge som, maar ook niet niets en alleszins een aanmoediging om de stap te wagen. Dank u, Vadtje Staat.

Sinds 1 april 2014 ben ik zelfstandig journalist. Dat liep aanvankelijk met ups – veel opdrachten voor *Het Laatste Nieuws*, verkiezingsprogramma's presenteren op TV Oost, leuke sommen op de facturen – en met downs in de zomermaanden. Het is een gevecht van elke dag, niet om je opdrachten af te krijgen, maar om überhaupt opdrachten te versieren. Anciënniteit bestaat niet voor een freelancer, het afgelegde parcours is van geen tel, alles speelt zich in het hier en nu af. Op het einde van elke maand is er de twijfel: valt dit vol te houden? Is het financieel interessanter om zelfstandig journalist te blijven dan wel om op opnieuw werkzoekend te worden en af en toe journalistieke uitzendopdrachten te vervullen? Gevoelsmatig is het prettiger om het stigma van 'werkloze' van je af te schudden, maar er is ook de financiële realiteit. Af en toe stuur ik nog een reactie op een vacature, maar ik heb het gevoel dat ik tegenwoordig al een paar uur later een negatief antwoord krijg. Drie jaar geleden was ik 53 en werkloos, nu ben ik 56 en op het randje van werkzoekend.

Er zijn aangenamer vaststellingen in het leven. Als ik al mijn periodes van werkloosheid bij elkaar optel kom ik toch tot drie jaar en elf maanden. Dat is veel te veel, zeker met die knagende onzekerheid over de toekomst erbovenop. Ik verzeker u: het is een vreemd en teleurstellend gevoel voor iemand wiens papieren leeftijd ver afwijkt van zijn gedrevenheid en zin om er nog iets van te maken. Iemand die fysiek minder kan dan twintig jaar geleden, maar die geestelijk helemaal mee is. Iemand van wie veel jongere dames en heren nog veel kunnen leren op het vlak van – opgelet: hier komt een vieze marketingterm – out-of-the-box-denken en moderne communicatie. Iemand die zowel in als naast de media een nuttige rol zou kunnen spelen. Iemand met een goed profiel, echt waar. Iemand die zijn dromen – sportjournalist worden, een redactie leiden, iets doen bij zijn favoriete voetbalploeg – al lang heeft waargemaakt en er dus niet meer op uit is om van de ene naar de andere werklocatie te hopen. Iemand zonder vleugels, maar met onwaarschijnlijk veel goesting. Enfin, goed cv op eenvoudige aanvraag te verkrijgen.

In memoriam Marcel Van Nieuwenborgh (1946-2015)

*“Je schrikt wel even
in de krant een naam te lezen
die je kent.
Er zijn meer doden elders in de krant.
Andere doden dan, doodgewone.
De dood die niet meer telt”.*

Deze versregels zijn van Marcel Van Nieuwenborgh, die op 20 april in Roosdaal overleed. Hoewel hij al een hele tijd ziek was, bleef het even schrikken voor de collega's die het nieuws van zijn overlijden lazen in *De Standaard*. In dat bericht van zijn gewezen collega Jan Van Hove noemde Gaston Durnez hem 'een literaire flaneur'. 'Een journalistieke flaneur' had ook gemogen. Want er valt weinig te bedenken waar Van Nieuwenborgh niet over heeft geschreven. Ooit gaf hij zelfs een geheel nieuwe invulling aan de sportjournalistiek als 'derde man' in de Tour de France voor *Het Volk*.

Van Nieuwenborgh, in 1946 in Teralfene geboren, debuteerde in 1968 bij de Gentse christelijke vakbondskrant. De lezers werden er plots getraakteerd op doortimmerde stukken over Sartre, over buitenissige Duitse dichters en over het Rode Boekje van Mao. Zijn overstap naar *De Standaard* drie jaar later was dan ook geen verrassing. Daar werd hij ooit bij eigenaar André Leysen geroepen om uitleg te verschaffen over zijn opmerkelijke belangstelling voor de Franse communist Roger Garaudy.

Toen de krant in 1976 even kapseisde zat Van Nieuwenborgh in Parijs, met zijn onlangs overleden kompaan fotograaf Paul Van den Abeele onverstoord Hugo Claus en Sylvia Kristel te interviewen. Nadat de recentelijk overleden Lode Bostoën hoofdredacteur werd en *De Standaard* een nieuw journalistiek elan gaf, werd Van Nieuwenborgh een van de meest bereisde reporters van de krant. Hij werd uitgestuurd voor pausreizen in het Verre Oosten en Zuid-Amerika, naar de kampen met Vietnamese bootvluchtelingen in Maleisië. Hij trok ook vaak naar China, waar hij de sporen volgde van de legendarische missionaris Ferdinand Verbiest. Tussendoor schreef hij literaire bijdragen en interviews voor *De Standaard der Letteren*. Want zijn belangstelling voor de letteren leed geenszins onder al dat gereis. Door de collega's van de openbare omroep werd de erudiete Van Nieuwenborgh al eens ter hulp geroepen wanneer een onbekende Roemeen of Chinees een internationale literaire prijs kreeg. Hij kende altijd wel een pikant detail uit 's mans leven, als hij hem al niet had ontmoet.

Marcel Van Nieuwenborgh heeft de kwaliteit van de Vlaamse journalistiek mee aangedreven. Dat is een memorabele verdienste.

Onder embargo

Bart Timperman is overgestapt van *Gazet van Antwerpen* naar RTV, de regionale televisie voor Mechelen en de Kempen.

Bij *De Standaard* is **Guy Tegenbos**, na een gevulde carrière van 31 jaar bij die krant, met pensioen. Alhoewel pensioen in dit geval relatief is: Guy blijft wekelijks een column schrijven, en hij komt ook nog een dag per week naar de redactie om collega's bij te staan en te coachen.

Luc Missorten, in onze kringen nog altijd bekend als voormalig ceo van Corelio, is voorzitter geworden van de bestuursraad van Ontex. Dat is een luiersfabrikant, weliswaar met een omzet die een veelvoud is van die van Corelio.

De VVJ en de VNM (Vlaamse Nieuwsmedia, de koepel van de Vlaamse krantenuitgevers) hebben minister van Financiën Johan Van Overtveldt een brief geschreven om te zeggen dat hun gezamenlijk **protocol over de vergoedingen voor zelfstandigen** is opgezegd. Dat protocol bepaalde voor zelfstandige journalisten in hoofdberoep een 70/30 split in honoraria en auteursrechtenvergoedingen.

Nu **Van Overtveldt** in een circulaire de volledige betaling in (fiscaal voordelige) auteursrechtenvergoedingen heeft mogelijk gemaakt, is de overeenkomst niet langer relevant. Overigens waren de Vlaamse uitgevers al eerder op deze praktijk overgestapt.

De AVBB (VVJ en Franstalige AJP) heeft een brief gestuurd naar minister van Mobiliteit Jacqueline Galant (MR), met de vraag om te worden gehoord over de nakende reglementering voor **drones**. Een maand geleden kondigde de minister een koninklijk besluit daarover aan.

Omroepen en beeldjournalisten maken zich zorgen over de regeling. Zij erkennen dat problemen van onveiligheid en overlast moeten worden voorkomen, maar anderzijds kunnen drones wel degelijk ook een informatieve meerwaarde betekenen.

De groepsverzekering waarop zelfstandige journalisten via de VVJ konden intekenen in functie van een **gewaarborgd inkomen**, is door verzekeraar Securex niet verlengd. Ondanks de bijzondere voorwaarden, was er al te weinig interesse om een specifieke regeling voor journalisten aan te houden, aldus Securex. VVJ en de Franstalige AJP willen binnenkort opnieuw een gesprek aanknopen met de verzekeraar. Of met een concurrent.

De Morgen heeft van de Amerikaanse Society of News Design de prijs voor *World's best designed newspaper* gekregen. Een pluim voor **Arne Depuydt**, artdirecteur van de krant.

En **Wouter Van Driessche** van *De Tijd* heeft de Citibank Journalistic Excellence Award gewonnen voor zijn reeks *'De Ongerusten'*. Daarin vraagt de auteur zich af hoe de toekomst eruit ziet voor de generaties na ons, op het vlak van welvaart, onderwijs en wonen onder meer.

In de powerlist van het Belgische voetbal, opgemaakt door *Knack*, prijken ook twee journalisten. Op nummer 9 staat **Peter Vandembemt**, begenadigde radiostem van Spozza. Reactie van Peter: "In mijn beleving denk ik helemaal geen macht te hebben. Ik probeer mij zo goed mogelijk te informeren en zeg dan in alle eerlijkheid wat ik zie."

Op nummer 11 staat **Stephan Keygnaert**, de – dixit *Knack* – "alom gevreesde chef voetbal van *Het Laatste Nieuws*". "Keygnaert schrijft zeer opiniërend en heeft zo, volgens zijn critici, een bijzonder grote impact. Wat Keygnaert vindt, kan carrières maken of kraken. En hij is erg close met een aantal bestuurders, makelaars en trainers."

Het Huis van de Cartoonist in de Brusselse Hoogstraat bestaat 1 jaar. De galerij stelt permanent werk tentoon van een keur van Belgische

cartoonisten. **Quirit**, huistekenaar van *Gazet van Antwerpen*, sprak op het verjaardagsfeest een woordje. "Als cartoonist ben je een sociaal wezen dat een asociaal leven leidt", zei hij. "Met als biotoop de beslotenheid van je atelier."

Quirit loofde zijn collega Marec, van *Het Nieuwsblad*, omdat die met **The Cartoonist** de beroepsgroep toch een beetje uit het isolement heeft gehaald. "En dat er af en toe eens een origineel of een print van een tekening wordt verkocht, is natuurlijk ook meegenomen."

De **Media Workers Run-Bike & Walk for Greece** op 24 april was een succes. Tientallen mediawerkers, onder wie journalisten, trokken loop- of wandelschoenen aan of kropen op de fiets om onder een stralende zon kilometers af te malen. Perspectief: opnieuw de aandacht vestigen op de penibele situatie van de Griekse medemens – onder wie ook journalisten.

Het Huis van de Journalist, waar de **VVJ** gevestigd is, was één van de pleisterplaatsen voor de wandelaars. Ze werden er met sterke koffie en luchtige wafels onthaald.

(foto Els Verelst)

Diverse mediabedrijven zorgden op hun beurt voor versterking van geest en lichaam onderweg. Enkel **Telenet** had, ondanks engagementen, niks in de aanbieding. Is het geld er sinds de overname van gsm-operator Base op?

Op de solidariteitsmaaltijd 's avonds op de VRT was de Griekse journalist **Stelios Kouloglou** de centrale gast. Hij is oud-journalist van de openbare omroep ERT en zetelt momenteel voor Syriza in het Europees Parlement. Kouloglou maakte naam en faam met reportages over de financiële crisis en de Europese aanpak daarvan.

ERT wordt overigens eerstdaags terug opgestart, nadat het door de vorige Griekse regering in volle besparingswoede was opgedoekt. De herlancering was een van de verkiezingsbeloften van Syriza.

Het Centrum voor Gelijke Kansen wil iets doen aan de beeldvorming over **Roma** in de media. Al te vaak duiken daar stereotypes op die een negatieve invloed hebben op het imago van de betrokken gemeenschap, zegt Jozef De Witte, directeur van het Gelijkekansencentrum.

In diverse steden werden journalisten en vertegenwoordigers van de Roma-gemeenschap met elkaar in contact gebracht. Aan de journalisten gaf het Centrum ook een reeksje **praktische aanbevelingen** mee. Zoals: verwar Roma niet met woonwagenbewoners. Noem ze ook niet zomaar zigeuners. Dat toch doen valt zowat te vergelijken met een zwarte medemens 'neger' noemen.

Overigens is 'Roma' de meervoudsvorm van het enkelvoud 'Rom'. Een vrouwelijke Rom wordt dan omschreven als een Roma vrouw, al dan niet met koppelteken tussen beide woorden.

UITNODIGING

04-06-2015

De raad van bestuur van de cvba JAM nodigt u uit
op de [Algemene Vergadering](#) van de JAM
die plaatsvindt op:

Donderdag 04 juni
om 18.00 uur

Huis van de Journalist
Zennestraat, 21
1000 Brussel.

Twee Nederlandstalige mandaten in de raad van bestuur lopen ten einde.
[Alle Nederlandstalige vennoten hebben het recht zich kandidaat te stellen.](#)

Wie aan de vergadering wenst deel te nemen of wie zich wenst kandidaat te stellen voor de raad van bestuur, wordt verzocht dit mee te delen ten laatste op [31 mei 2015](#) : per mail info@jam.be of schriftelijk op ons adres Zennestraat 21 – 1000 Brussel.

Documenten

De documenten van de algemene vergadering kunnen door de leden worden aangevraagd op het secretariaat van de JAM en dit vanaf [21 mei 2015](#) via info@jam.be - Tel. : 02 777 08 30.